Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος | *Ἀθῆναι, 20 Ἰανουαρίου 1934* | *Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 8*

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Στὴν ἐντέλεια. Ἦταν ἐκεῖ μέσα καμμιὰ ντουζίνα τιποτένιοι, ποὺ μὲ στραβοκοιτάζανε γιατὶ μίλησα κάπως μὲ τὸ ἄγριο σ' αὐτὸν τὸν ἐλεεινὸ τὸν Ντουόγκ, ποὺ εἶχε τὸ θρᾶσος νὰ μοῦ ἀρνηθῆ τὴ συνειθισμένη μου γωνιά. Τοὺς ἔδειξα πὼς δὲν τοὺς ἐφοβούμην καὶ κάθησα ἐκεῖ μὲ τὸ ἔτσι τὸ θέλω.

— Μπράβο, εἶπε ὁ Ντενῆ. Ἐξακολούθησε!

— Λοιπὸν ἐγκαταστάθηκα καὶ βολεύτηκα στὴ θέση μου. Δίπλα μου εἶχα ἕναν γίγαντα ἴσαμε κεῖ πάνω, ἕνα Μάν (*), ποὺ τώρα θυμᾶμαι πὼς κι' ἄλλοῦ τὸν ἔχω ξαναϊδῆ. Βέβαια, αὐτὸς ὁ παλληκαρᾶς δὲν μοῦ εἶναι ἄγνωστος καὶ βάζω στοίχημα ὅτι βρισκόταν κι' αὐτὸς μαζὶ μ' ἐκείνους τοὺς συνωμότες ποὺ τὶς προάλλες εἶχα ἀνακαλύψει μέσα στὴν παλιὰ παγόδα. Ὅπως καὶ νἄχῃ τὸ πρᾶγμα, μιὰ στιγμὴ τὸν βλέπω ν' ἀνασηκώνεται καὶ νὰ μιλάῃ κρυφὰ μὲ τὸ διπλανό του, ἕνα γέρο κουρελῆ. Ἐγὼ ἔκανα πὼς κάπνιζα, μὰ τοὺς πρόσεχα καὶ τοὺς δύο.

— Ἐξακολούθησε, Μό. Αὐτὰ ποὺ λὲς ἔχουν πολὺ μεγάλο ἐνδιαφέρον.

— Μιλούσανε στ' αὐτὶ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου καὶ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι ἐγὼ δὲν τοὺς πρόσεχα, ἔκαναν νοήματα καὶ στοὺς ἄλλους: «Ὦ, ὤ,» σκέφθηκα, «θᾶχουμε καὶ παρατράγουδα». Καὶ γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο στάθηκα, ἕτοιμος γιὰ κάθε ἐπίθεση, μὲ τὸ χέρι στὸ χερούλι τῆς ὀμπρέλλας μου.

— Θὰ εἶχες πέσει σὲ καμμιὰ ἐνέδρα, φαίνεται;

— Σ' ἀληθινὴ σφηκοφωλιά. Ἔξαφνα, ἐκεῖνοι οἱ ἐλεεινοὶ βγάζουν ἀπὸ τὰ κουρέλια τους μαχαίρια καὶ χαντζάρια καὶ χυμοῦν ὅλοι μαζὶ ἐπάνω μου.

— Ὦ, Θεέ μου! ἔκανε ὁ Ντενῆ.

— Σταθῆτε ν' ἀκούσετε. Δὲν ἤξεραν ὅμως μὲ ποιὸν εἶχαν νὰ κάνουν! συνέχισε ὁ Μό ἀνασηκώνοντας τὰ μανίκια τῆς μπλούζας του γιὰ ν' ἀναπαραστήσῃ τὴ σκηνή. Σηκώθηκα ὄρθιος μ' ἕνα πήδημα. Δὲν εἶχα ἄλλο ὅπλο παρὰ μονάχα τὴν ὀμπρέλλα μου, τὰ νύχια μου, τὰ δόντια μου καὶ τὰ πόδια μου, μὰ οἱ κύριοι ἐκεῖνοι γελιόντουσαν ἂν ἐνόμιζαν ὅτι θὰ τἄβγαζαν πέρα μαζί μου. Ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς μὲ χτυποῦσαν, μὰ ἐγὼ οὔτε ἕνα βῆμα δὲν ὑποχώρησα.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ὁ Μό ἑτοιμάσθηκε νὰ δείξῃ ἀτὸν Ντενῆ μὲ ποιὸν τρόπο ἀντιστάθηκε στὶς ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν του.

Μὲ τὰ μάτια πεταγμένα ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες, μὲ τὶς δυὸ τρίχες τοῦ μουστακιοῦ του σηκωμένες, μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ σὰν ταῦρος ποὺ ἑτοιμάζεται νὰ κουτουλήσῃ, χύμηξε ἐπάνω σὲ φανταστικοὺς ἐχθρούς, ρίχνοντας τὸν ἕνα κάτω, τρυπώντας τὸν ἄλλον πέρα-πέρα, μὲ τὴν μύτη τῆς ὀμπρέλλας του, δίνοντας στὸν τρίτον μιὰ τρικλοποδιὰ καὶ χτυπώντας κατακέφαλα τὸν τέταρτον.

Τραγουδοῦσε τὸ πολεμικό του θούριο καὶ πότε πότε τὸ ἔκοβε γιὰ νὰ μιμηθῆ τὶς φωνές, τὰ βογγητὰ καὶ τὰ παρακάλια τῶν πληγωμένων ἢ σουβλισμένων ἐχθρῶν του. Δὲν ἔπαψε παρὰ ἀφοῦ πρῶτα ξεπάστρεψε καμμιὰ δω-

«Προτοῦ προφθάσῃ νὰ καταλάβῃ ὁ Μὸ βρέθηκε μετέωρος». (Σελ. 79, στ. γ'.)

(*) Ἔτσι ὀνομάζεται μιὰ πολεμικὴ φυλὴ τῆς Ἰνδοκίνας.

δεκαριὰ τουλάχιστον.

— Μπράβο! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Ντενῆ. Αὐτοὶ τοὐλάχιστον δὲν θὰ τολμήσουν πιὰ νὰ σ' ἐνοχλήσουν.

—Ὄχι βέβαια, ἔκανε ὁ Μό, λαχανιασμένος κάπως ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς φωνές, τὰ πηδήματα καὶ τὶς χειρονομίες. Εἶναι ὅμως κι' ἄλλοι πολλοὶ ἀκόμα, ποὺ μ' ἐκείνους δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ τὰ βγάλω μοναχός μου πέρα καὶ ἡ σκέψη τῆς ἄτιμης ἐνέδρας ποὺ θέλησαν νὰ μοῦ σκαρώσουν, θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς κάνῃ νὰ διπλασιάσουμε τὶς προφυλάξεις μας.

«Κάποιος ἀδιάκριτος εἶχε κολλήσει τ' αὐτί του στὴν πόρτα».
(Σελ. 86, στ. γ'.)

— Κρῖμα ποὺ λείπει ὁ πατέρας μου, εἶπε ὁ Ντενῆ. Ἂν ἤταν ἐδῶ, δίχως ἄλλο θὰ τοῦ μιλοῦσα γι' αὐτὴ τὴν ἄνανδρη ἐπίθεση ποὺ ἔκαναν ἐναντίον σου.

Ὁ κύριος Ντελαλάντ εἶχε φύγει τὴν προηγουμένη γιὰ τὸ Χάνοϊ, γιὰ ὑπηρεσιακὲς ὑποθέσεις. Κι' ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ γυρίσῃ πίσω ὕστερα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ἡμέρες, θεώρησε περιττὸ νὰ πάρῃ μαζί του τὴ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του.

— Ἂς περιμένουμε ὥσπου νὰ γυρίσῃ, εἶπε ὁ Μό. Ἐγὼ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα θὰ ἐπιτηρῶ τὸν Μπᾶ ἀκόμη περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἴσαμε τώρα. Ἂν τύχῃ τίποτε ἐν τῷ μεταξύ, θὰ συνεννοηθοῦμε, οἱ δύο μας.

—Σοφὴ ἰδέα! συμφώνησε ὁ Ντενῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Κίνδυνος!

Δίχως ἄλλο ὁ Μὸ ἦταν πολὺ ἀστεῖο ὑποκείμενο. Καυχησιάρης σὲ ἀφάνταστο σημεῖο μὰ καὶ δειλὸς ὅσο δὲν παίρνει παραπάνω, δύσκολα μποροῦσε νὰ πείσῃ τὸν καθένα πώς ὅσα ἔλεγε εἶχαν καὶ κάποια ἀλήθεια μέσα τους. Μὰ τόσο ἄραγε γελιόταν, σχετικῶς μὲ τὸν Μπᾶ; Μονάχα ἀπὸ ζῆλεια εἶχε κατηγορήσει τὸν καινοῦργιον μπάῦ, καὶ ἄξιζε αὐτὸς νὰ τοῦχουν τέτοια ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη τὰ ἀφεντικά του;

Ἀντὶ νὰ γελάσουν μὲ ὅσα εἶχαν δεῖ στὸν Ντουόγκ, οἱ μικροὶ Ντελαλάντ θὰ ἔπρεπε ἴσως ν' ἀνησυχήσουν.

Ποιὸς ἦταν ὁ παράξενος ἐκεῖνος γέρος, ποὺ ἔδαλε τὸν Τσοὺ ἐκεῖνον νὰ πετάξῃ ἔξω τὸν αὐθάδη ὑπηρέτη καὶ ποιὸς ἦταν ὁ γιγαντόσωμος καὶ χεροδύναμος αὐτὸς Τσού; Πῶς νὰ ἐξηγήσῃ κανεὶς τὴν παρουσία τους στὸ μαγαζὶ τοῦ Ντουόγκ, τὴ στιγμὴ ποὺ δὲν εἶχαν πάει γιὰ νὰ καπνίσουν;

Ὅλα αὐτὰ ἦταν ἀρκετὰ περίεργα. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως φάνηκε ἀκόμη πιὸ περίεργη ἡ στάση τοῦ Μπᾶ.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ κυρία Γκελέν, ἡ γυναίκα τοῦ λοχαγοῦ ποὺ διοικοῦσε τὴ φρουρὰ τοῦ Γιὲν Μπάϋ, ἦρθε νὰ κάνῃ βίζιτα στὴν κυρία Ντελαλάντ. Ἡ μητέρα τοῦ Ντενῆ τὴ δέχτηκε στὸ σαλόνι τοῦ διοικητηρίου.

—Ἀγαπητή μου, εἶπε ἡ κυρία Γκελέν, θὰ μᾶς κάνετε μεγάλη εὐχαρίστηση ἂν θελήσετε νὰ ἔρθετε ἀπόψε τὸ βράδυ στὸ σπίτι γιὰ νὰ φάμε μαζί. Θὰ περάσετε κάπως τὴν ὥρα σας, μιὰ καὶ δὲν εἶναι ἐδῶ ὁ κύριος Ντελαλάντ.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, εἶσθε πολὺ καλή, ἀπάντησε ἡ κυρία Ντελαλάντ.

— Θὰ φέρετε βέβαια καὶ τὰ παιδιὰ μαζί σας.

—Ἄ, ὅσο γι' αὐτὸ ὄχι, εἶναι ἀδύνατον. Μὴ μὲ παρεξηγήσετε ἂν τὰ ἀφήσω στὸ σπίτι. Χθὲς τὸ βράδυ ἔπεσαν πολὺ ἀργὰ νὰ κοιμηθοῦν, γιατὶ ἤθελαν νὰ παρακολουθήσουν τὶς γιορτὲς τοῦ Τέτ. Εἴχαμε μετὰ τὸ φαγητὸ ἀνεβῆ ἐπάνω στὴν ταράτσα καὶ δὲν κατεβήκαμε παρὰ ἀφοῦ πέρασε ἡ λαμπαδηφορία.

—Ἂν εἶναι ἔτσι, δὲν ἐπιμένω, εἶπε ἡ κυρία Γκελέν.

Οἱ δύο κυρίες ὕστερα συνωμίλησαν γιὰ διάφορα πράγματα. Ἀπὸ τὴν πρώτη ὅμως στιγμὴ ποὺ εἶχε μπῆ ἡ κυρία Γκαλὲν στὸ σαλόνι, κάποιος ἀδιάκριτος εἶχε κολλήσει τὸ αὐτί του στὴν κλειδαρότρυπα καὶ τὶς ἄκουγε. Καὶ ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἀδιάκριτος; Ὁ φίλος μας ὁ Μπᾶ.

Ἡ ἐπίσκεψη τῆς κυρίας Γκελὲν τοῦ κίνησε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν περιέργεια. Αὐτὸς τὴν πέρασε στὸ σαλόνι καὶ μόλις ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω της ἐστάθηκε νὰ κρυφακούσῃ, χωρὶς ποτὲ νὰ φαντάζεται πὼς ἕνα ζευγάρι μάτια ἦταν ἄγρυπνα καρφωμένο ἐπάνω του.

Πραγματικὰ ὁ Μὸ εἶχε φανεῖ πιστὸς στὴν ὑπόσχεσή του καὶ κάθε στιγμὴ ποὺ ἦταν ἐλεύθερος ἀπ' τὴ δουλειά του, τὴ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ παρακολουθῇ προσεκτικὰ τοὺς τρόπους καὶ τὰ καμώματα τοῦ καινούργιου μπόϋ. Κρυμμένος πίσω ἀπὸ μιὰ πορτιέρα στὸ βάθος τοῦ διαδρόμου, παρακολουθοῦσε μ' ὅλη του τὴν ἄνεση τὸν Μπᾶ, ὁ ὁποῖος ὡστόσο δὲν μποροῦσε νὰ τὸν δῇ. Μὰ κάποιος πέρασε ἀπὸ τὸν διάδρομο καὶ μόλις πρόφθασε ὁ Μπᾶ νὰ σκύψῃ γιὰ νὰ φανῇ πὼς τάχα κάτι σήκωνε ἀπὸ κάτω. Βλέποντας ὅμως πὼς κινδύνευσε νὰ τὸν πιάσουν ἀπ' αὐτοφώρῳ τὴν ὥρα ποὺ κρυφάκουγε, προτίμησε εὐθὺς νὰ φύγῃ καὶ τότε βρῆκε εὐκαιρία καὶ ὁ Μὸ νὰ βγῇ ἀπ' τὴν κρυψώνα του. Ἦταν πολὺ συλλογισμένος. Ἕνα ἀόριστο προαίσθημα τὸν ἔκανε νὰ φοβᾶται πὼς κάτι σοβαρὸ ἔμελλε νὰ συμβῇ. Ὅλο τὸ ὑπόλοιπο ἀπόγευμα ἔμεινε σκεπτικὸς κι' ἀνήσυχος, χωρὶς νὰ πάψῃ νὰ παρακολουθῇ μὲ προσοχὴ τὶς κινήσεις τοῦ καινούργιου ὑπηρέτη.

Κι' ὁ Μπᾶ ὅμως ὁ ἴδιος δὲν φαινόταν καὶ πολὺ στὰ καλά του. Δὲν εἶχε μείνει παρὰ λίγα δευτερόλεπτα στὴν πόρτα κι' ἔτσι δὲν εἶχε προφθάσει ν' ἀκούσῃ καὶ μεγάλα πράγματα ἀπὸ τὴ συζήτηση. Τί εἶχαν πεῖ μεταξύ τους οἱ δυὸ κυρίες;

Ἡ ἀπορία αὐτὴ βασάνιζε καὶ τὸν Μὸ τὸν ἴδιο. Μὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ρωτήσῃ τὴν κυρία Ντελαλάντ.

— Θὰ φέρετε βέβαια καὶ τὰ παιδιὰ μαζί σας.

—Ἄ, ὅσο γι' αὐτὸ ὄχι, εἶναι ἀδύνατον. Μὴ μὲ παρεξηγήσετε ἂν τὰ ἀφήσω στὸ σπίτι. Χθὲς τὸ βράδυ ἔπεσαν πολὺ ἀργὰ νὰ κοιμηθοῦν, γιατὶ ἤθελαν νὰ παρακολουθήσουν τὶς γιορτὲς τοῦ Τέτ. Εἴχαμε μετὰ τὸ φαγητὸ ἀνεβῆ ἐπάνω στὴν ταράτσα καὶ δὲν κατεβήκαμε παρὰ ἀφοῦ πέρασε ἡ λαμπαδηφορία.

—Ἂν εἶναι ἔτσι, δὲν ἐπιμένω, εἶπε ἡ κυρία Γκελέν.

Οἱ δύο κυρίες ὕστερα συνωμίλησαν γιὰ διάφορα πράγματα. Ἀπὸ τὴν πρώτη ὅμως στιγμὴ ποὺ εἶχε μπῆ ἡ κυρία Γκαλὲν στὸ σαλόνι, κάποιος ἀδιάκριτος εἶχε κολλήσει τὸ αὐτί του στὴν κλειδαρότρυπα καὶ τὶς ἄκουγε. Καὶ ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἀδιάκριτος; Ὁ φίλος μας ὁ Μπᾶ.

Ἡ ἐπίσκεψη τῆς κυρίας Γκελὲν τοῦ κίνησε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν περιέργεια. Αὐτὸς τὴν πέρασε στὸ σαλόνι καὶ μόλις ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω της ἐστάθηκε νὰ κρυφακούσῃ, χωρὶς ποτὲ νὰ φαντάζεται πὼς ἕνα ζευγάρι μάτια ἦταν ἄγρυπνα καρφωμένο ἐπάνω του.

Πραγματικὰ ὁ Μὸ εἶχε φανεῖ πιστὸς στὴν ὑπόσχεσή του καὶ κάθε στιγμὴ ποὺ ἦταν ἐλεύθερος ἀπ' τὴ δουλειά του, τὴ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ παρακολουθῇ προσεκτικὰ τοὺς τρόπους καὶ τὰ καμώματα τοῦ καινούργιου μπόϋ. Κρυμμένος πίσω ἀπὸ μιὰ πορτιέρα στὸ βάθος τοῦ διαδρόμου, παρακολουθοῦσε μ' ὅλη του τὴν ἄνεση τὸν Μπᾶ, ὁ ὁποῖος ὡστόσο δὲν μποροῦσε νὰ τὸν δῇ. Μὰ κάποιος πέρασε ἀπὸ τὸν διάδρομο καὶ μόλις πρόφθασε ὁ Μπᾶ νὰ σκύψῃ γιὰ νὰ φανῇ πὼς τάχα κάτι σήκωνε ἀπὸ κάτω. Βλέποντας ὅμως πὼς κινδύνευσε νὰ τὸν πιάσουν ἀπ' αὐτοφώρῳ τὴν ὥρα ποὺ κρυφάκουγε, προτίμησε εὐθὺς νὰ φύγῃ καὶ τότε βρῆκε εὐκαιρία καὶ ὁ Μὸ νὰ βγῇ ἀπ' τὴν κρυψώνα του. Ἦταν πολὺ συλλογισμένος. Ἕνα ἀόριστο προαίσθημα τὸν ἔκανε νὰ φοβᾶται πὼς κάτι σοβαρὸ ἔμελλε νὰ συμβῇ. Ὅλο τὸ ὑπόλοιπο ἀπόγευμα ἔμεινε σκεπτικὸς κι' ἀνήσυχος, χωρὶς νὰ πάψῃ νὰ παρακολουθῇ μὲ προσοχὴ τὶς κινήσεις τοῦ καινούργιου ὑπηρέτη.

Κι' ὁ Μπᾶ ὅμως ὁ ἴδιος δὲν φαινόταν καὶ πολὺ στὰ καλά του. Δὲν εἶχε μείνει παρὰ λίγα δευτερόλεπτα στὴν πόρτα κι' ἔτσι δὲν εἶχε προ-

ψθάσει ν' ἀκούσῃ καὶ μεγάλα πράγματα ἀπὸ τὴ συζήτηση. Τί εἶχαν πεῖ μεταξύ τους οἱ δυὸ κυρίες;

Ἡ ἀπορία αὐτὴ βασάνιζε καὶ τὸν Μὸ τὸν ἴδιο. Μὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ρωτήσῃ τὴν κυρία Ντελαλάντ.

— Θὰ φέρετε βέβαια καὶ τὰ παιδιὰ μαζί σας.

—Ἄ, ὅσο γι' αὐτὸ ὄχι, εἶναι ἀδύνατον. Μὴ μὲ παρεξηγήσετε ἂν τὰ ἀφήσω στὸ σπίτι. Χθὲς τὸ βράδυ ἔπεσαν πολὺ ἀργὰ νὰ κοιμηθοῦν, γιατὶ ἤθελαν νὰ παρακολουθήσουν τὶς γιορτὲς τοῦ Τέτ. Εἴχαμε μετὰ τὸ φαγητὸ ἀνεβῆ ἐπάνω στὴν ταράτσα καὶ δὲν κατεβήκαμε παρὰ ἀφοῦ πέρασε ἡ λαμπαδηφορία.

—Ἂν εἶναι ἔτσι, δὲν ἐπιμένω, εἶπε ἡ κυρία Γκελέν.

Οἱ δύο κυρίες ὕστερα συνωμίλησαν γιὰ διάφορα πράγματα. Ἀπὸ τὴν πρώτη ὅμως στιγμὴ ποὺ εἶχε μπῆ ἡ κυρία Γκαλὲν στὸ σαλόνι, κάποιος ἀδιάκριτος εἶχε κολλήσει τὸ αὐτί του στὴν κλειδαρότρυπα καὶ τὶς ἄκουγε. Καὶ ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἀδιάκριτος; Ὁ φίλος μας ὁ Μπᾶ.

Ἡ ἐπίσκεψη τῆς κυρίας Γκελὲν τοῦ κίνησε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν περιέργεια. Αὐτὸς τὴν πέρασε στὸ σαλόνι καὶ μόλις ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω της ἐστάθηκε νὰ κρυφακούσῃ, χωρὶς ποτὲ νὰ φαντάζεται πὼς ἕνα ζευγάρι μάτια ἦταν ἄγρυπνα καρφωμένο ἐπάνω του.

Πραγματικὰ ὁ Μὸ εἶχε φανεῖ πιστὸς στὴν ὑπόσχεσή του καὶ κάθε στιγμὴ ποὺ ἦταν ἐλεύθερος ἀπ' τὴ δουλειά του, τὴ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ παρακολουθῇ προσεκτικὰ τοὺς τρόπους καὶ τὰ καμώματα τοῦ καινούργιου μπόϋ. Κρυμμένος πίσω ἀπὸ μιὰ πορτιέρα στὸ βάθος τοῦ διαδρόμου, παρακολουθοῦσε μ' ὅλη του τὴν ἄνεση τὸν Μπᾶ, ὁ ὁποῖος ὡστόσο δὲν μποροῦσε νὰ τὸν δῇ. Μὰ κάποιος πέρασε ἀπὸ τὸν διάδρομο καὶ μόλις πρόφθασε ὁ Μπᾶ νὰ σκύψῃ γιὰ νὰ φανῇ πὼς τάχα κάτι σήκωνε ἀπὸ κάτω. Βλέποντας ὅμως πὼς κινδύνευσε νὰ τὸν πιάσουν ἀπ' αὐτοφώρῳ τὴν ὥρα ποὺ κρυφάκουγε, προτίμησε εὐθὺς νὰ φύγῃ καὶ τότε βρῆκε εὐκαιρία καὶ ὁ Μὸ νὰ βγῇ ἀπ' τὴν κρυψώνα του. Ἦταν πολὺ συλλογισμένος. Ἕνα ἀόριστο προαίσθημα τὸν ἔκανε νὰ φοβᾶται πὼς κάτι σοβαρὸ ἔμελλε νὰ συμβῇ. Ὅλο τὸ ὑπόλοιπο ἀπόγευμα ἔμεινε σκεπτικὸς κι' ἀνήσυχος, χωρὶς νὰ πάψῃ νὰ παρακολουθῇ μὲ προσοχὴ τὶς κινήσεις τοῦ καινούργιου ὑπηρέτη.

Κι' ὁ Μπᾶ ὅμως ὁ ἴδιος δὲν φαινόταν καὶ πολὺ στὰ καλά του. Δὲν εἶχε μείνει παρὰ λίγα δευτερόλεπτα στὴν πόρτα κι' ἔτσι δὲν εἶχε προ-

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΜΑΡΙΑ

Ὅταν πέθανε ἡ Μαρία
στὰ δεκαεφτά της χρόνια
Στὴ βροχὴ καὶ στὸν ἀγέρα
σὰν ἄνθος ἔγειρε αἰώνια
Ὦ, κανεὶς ν' ἀκολουθήσῃ
τὸ μικρὸ τὸ φέρετρό της.
Μόνο ἕνας παππᾶς ποὺ ψέλνει
ψαλμῳδίες στὸ χαμό της.
Κι' ἀπὸ πίσω ἕνα παιδάκι
ποὺ συντρόφευε σιγὰ
Ποῦ καὶ ποῦ μὲ τὴ φωνή του
τ' ἅγια λόγια τοῦ παπᾶ.
Ἡ Μαρία ἦταν φτωχούλα
καὶ στὸν κόσμο αὐτόν ποὺ ζοῦμε
Καὶ στὸ θάνατον ἀκόμα
τὸ φτωχὸ περιφρονοῦμε.
Ἕνα φόρεμμα τριμμένο
κι' ἕνα ξύλινο σταυρό.
Ὅ,τι βρῆκαν νὰ στολίσουν
τὸ νεκρό της θησαυρό
Κι' ὅταν ἦρθε ὁ νεκροθάφτης
τ' ὥριο σῶμα νὰ σηκώσῃ
Κι' ἀπ' τὴν πόλη ποὺ ἐγεννήθη
στοὺς νεκροὺς νὰ τ' ἀποδώσῃ,
Μόλις κτύπησε ἡ καμπάνα
κι' εἶπε γύρω ἐκεῖ στὴ χώρα
Πῶς ἡ πιὸ γλυκειά της κόρη
δὲν ὑπάρχει πλέον τώρα...
Ἔτσι πέθανε ἡ Μαρία...
μέσ' στὴ χλόη ποὺ πρασινίζει
Στὶς πεδιάδες ποὺ εὐωδιάζουν
καὶ στὸ στάχυ ποὺ χρυσίζει
Πέρασε ἡ κηδεία καὶ πάει
μέσ' στὰ φῶτα τῆς αὐγῆς
Κι' ὁ Ἀπρίλης ποὺ ἀγκαλιάζει
πέρα-πέρα ὅλη τὴ γῆς
Ρίχνει ἀπόνω ἀπὸ τὴν κάσσα
λευκὰ λούλουδα ἀγκαλιὲς
Κι' αὐτὴ δάκρυα τὰ ραντίζει
μὲ δροσιὰ καὶ μυρωδιές.
Καὶ στὸ δρόμο της λουλούδια
καὶ κοντσέρτα κι' ὀμορφιὲς
Τὰ πουλιὰ ποὺ κελαϊδοῦνε
γύρω-γύρω στὶς φωλιές.
Ὦ, ἐσὺ Ἄνοιξη ποὺ φτάνεις
μέσα σ' ἕνα φῶς χαρᾶς
Γιὰ τὴν Ἄνοιξη ποὺ φεύγει
πόσα μεγαλεῖα σκορπᾶς!..

(Ἀπ' τὸ Γαλλικὸ) ΜΑΡΙΑ Μ. ΦΑΛΑΓΓΑ

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.—Τὰ ὡραῖα σερβίτσια

Ὁ Μπέμπης λυπήθηκε πολὺ ὅταν εἶδε τὸ ρολόϊ τῆς τραπεζαρίας... ψόφιο. Γιατὶ τὄπαιρνε γιὰ κάτι ζωντανό, ποὺ ἔπεσε καὶ σκοτώθηκε, ὅπως ἔπεσε μιὰ μέρα τὸ γατάκι ἀπ' τὴν ταράτσα κι' ἔμεινε στὸν τόπο. Τὸ γατάκι ὅμως τὸ ἔθαψαν, ἐνῶ τὸ ψόφιο ρολόϊ τὸ ἔδωσαν στὸ ρολογᾶ ποὺ τὸ ἔκαμε νὰ ξαναζωντανέψῃ. Μὲ μεγάλη του χαρὰ ὁ Μπέμπης τὸ ξαναεῖδε στὴ θέση του νὰ κάνῃ τικ-τάκ, νὰ κουνάῃ τὸ βαρίδι του καὶ τοὺς δεῖχτες, νὰ χτυπᾶ τὶς ὧρες, νὰ ζῇ...

— Νά το πάλι ζωντανό! εἶπε.

—Ἑτοιμάσου νὰ τὸ ξαναπιάσῃς, εἶπε ἡ μαμμά.

— Ἄ, ποτέ! ὑποσχέθηκε ὁ Μπέμπης. Οὔτε θὰ τὸ ξαναγγίξω!..

Κι' ἀλήθεια, τὸ ρολόϊ δὲν τὸ ξαναπείραξε. Ἐξακολούθησε ὅμως νὰ πειράζῃ ἄλλα πράμματα, σὰν ἀδιόρθωτο «σκαλιστήρι» ποὺ ἦταν...

Μιὰ μέρα, ἡ θεία Εὐλαλία χάρισε στὰ παιδιὰ ἕνα ὡραῖο σερβίτσιο γιὰ τὸ τσάϊ τους. Εἶχε τσαγιέρα, γαλατιέρα, ζαχαριέρα, φλυτζάνια, πιατάκια, ὅλα ἀπὸ λεπτὴ ἄσπρη πορσελάνα μὲ χρυσὴ γραμμὴ γύρω-γύρω. Καὶ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὰ ἀράδιασαν ὅλα στὸ τραπέζι, — ἦταν ἡ ὥρα ποὺ θἄπαιρναν τὰ παιδιὰ τὸ τσάϊ τους — ὁ Μπέμπης τὰ κοίταζε μὲ θαυμασμὸ καὶ δὲ μποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ. Ἤθελε καὶ καλὰ νὰ τὰ πιάσῃ, νὰνοίξῃ τὴν τσαγιέρα, νὰ γυρίσῃ τὰ φλιτζάνια ποὺ ἦταν ἀνάποδα. νὰ τὰ ἰδῇ ὅλα ἀπὸ κοντά, νὰ τὰ παίξῃ...

Ἦταν μόνος στὴν κάμαρα, γιατὶ ἡ Μπέμπα ἔκανε ἀκόμα μάθημα. Ὁ Μπέμπης, ἀφοῦ τριγύρισε πολλὴν ὥρα τὸ τραπέζι, δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ βαστάξῃ. Ζύγωσε, ἀκούμπησε κι' ἄπλωσε τὸ χέρι του νὰ πιάσῃ τὴν τσαγιέρα. Δὲν τὴν ἔφτανε ὅμως καί, καθὼς ἀπλωνόταν καὶ τεντωνόταν, κουνήθηκε τὸ τραπεζι κι' ὁ μικρὸς ἔχασε τὴν ἰσορροπία. Πέφτοντας, ἁρπάχτηκε ἀπὸ τὸ τραπεζομάντηλο σύρθηκε ἀπὸ τὸ βάρος του, κι' ὅλο τὸ σερβίτσιο, μαζὶ μὲ τὸ Μπέμπη, ἔπεσε χάμω κι' ἔγινε κομμάτια. Πάει κι' ἡ τσαγιέρα, κι' ἡ ζαχαριέρα! Πᾶνε καὶ τὰ φλιτζάνια! Μόνο μερικὰ πιατάκια ἔμειναν...

Μὲ τὸν κρότο, ἔτρεξαν στὴν κάμαρα ἡ Μπέμπα κι' ἡ καμαριέρα (ἡ μαμμὰ ἔλειπε) καὶ μὲ μεγάλη τους λύπη εἶδαν τὴν καταστροφή.

— Πάλι ἔκαμες τὸ θάμμα σου, εἶπε ἡ Μπέμπα τοῦ ἀδερφοῦ της· μπράβο σου!

— Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε ὁ Μπέμπης. Ἐγὼ δὲ χτύπησα, οὔτε βράχηκα...

—Ἀμὴ τὸ σερβίτσιο ποὺ ἔσπασε;

— Θὰ τὸ στείλουμε στὸ μάστορα νὰ μᾶς τό διορθώσῃ σὰν τὸ ρολόϊ.

—Ἔχεις μεγάλο λάθος! Τὰ σπασμένα σερβίτσια δὲν ξανακολλοῦν. Ὅλ' αὐτὰ τώρα εἶναι γιὰ πέταμα! Τί κρῖμα!

Ὁ Μπέμπης σήκωσε τοὺς ὤμους του.

— Καὶ τί φταίω ἐγώ; εἶπε. Ἂς ξανακολλοῦσαν!

Ἀναισθησία ποὺ τὴν εἶχε τὸ Σκαληστήρι!

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

12.—ΣΤΟ ΧΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΓΜΠΑΡΑΣ (*)

—Ὁ νουνός σου!.. Φίλησέ του γρήγορα τὸ χέρι!.. Χαιρέτησε καὶ τὰ κουμπαρόπουλα. Μὴν εἶσαι ἀγρίμι!..

Κι' ὅμως καθόλου ἀγρίμι δὲν ἦταν ἡ καϊμένη ἡ Λενιώ. Ἔκαμε πράθυμη καὶ γελαστὴ ὅ,τι τῆς εἶπε ἡ μητέρα της καὶ μάλιστα, ἅμα ἤρθε κι' ἡ σειρὰ τῆς Νίτσας νὰ τὴ χαιρετήσῃ, μὲ ἀρκετὸ θάρρος ρώτησε:

— Καὶ τοῦ λόγου της ποιὰ εἶναι;

— Φίλη μας, τῆς εἶπε ἡ Σοφία. τώρα θὰ γίνῃ καὶ δική σου· σ' ἀρέσει;

— Καλὴ εἶναι, εἶπε μὲ ἀφέλεια ἡ χωριατοπούλα.

Γέλασαν ὅλοι, καὶ περισσότερο ἡ Νίτσα.

— Πᾶς σχολειό; ρώτησε τὴ Λενιώ.

— Πάω.

— Τὰ παίρνεις τὰ γράμματα, τὰ παίρνεις;..

Ἡ Λενιὼ κοκκίνησε καὶ κοίταξε τὴ μητέρα της.

— Τὰ παίρνει, εἶπε ἡ κυρὰ κουμπάρα· ὄχι ὅμως σὰν τὸν Ἀντρίκο μου.

—Ἔ, μὲ ὁ Ἀντρίκος εἶναι πιὸ μεγάλος, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης.

— Καὶ πιὸ ἔξυπνος! φώναξε ἡ Λενιώ. Ἐγὼ εἶμαι λίγο... βοδάκι!

Γέλασαν πάλι. Ἄ, μὰ εἶχε γοῦστο ἡ μικρὴ χωριατοπούλα.

— Εἶναι ὅμως νοικοκυρά, εἶπε ἡ μητέρα της. Τὸ δεξί μου χέρι σὲ ὅλα.

— Μ' αὐτὸ φαίνεται, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης κοιτάζοντας τὴ βαφτιστικιά του.

Ἡ Σοφία ἔβγαλε ἀπ' τὸ τσαντάκι της καὶ τῆς χάρισε ἕνα γιορντάνι ἀπὸ ὄμορφες κόκκινες χάντρες ποὺ τὸ εἶχε πάρει ξεπίτηδες μαζί της. Μὰ κι ἡ Νίτσα, γιὰ τὴν καλὴ γνωριμιά, ἔβγαλε ἀπὸ πάνω της καὶ τῆς χάρισε μιὰ καρφιτσούλα-παραμάνα, ποὺ εἶχε στὴ μέση μιὰ γαλάζια πετρίτσα. Κι ἡ Λενιὼ εὐχαριστήθηκε πολύ.

* * *

Τὸ χωριατόσπιστο εἶχε μπροστὰ μιὰ μεγάλη κάμαρα, ποὺ ἦταν ἡ σάλα, ἡ τραπεζαρία καὶ τὸ μαγερειό—ὅλα μαζί. Στὸ βάθος ἦταν τὸ τζάκι καὶ, γύρο σ' αὐτό, πεζούλια, γιὰ νὰ κάθουνται κοντὰ στὴ φωτιὰ ὅταν ἔκανε πολὺ κρύο.

Πίσω ἦταν μιὰ κάμαρα πιὸ μικρὴ καὶ στὸ πλάι μιὰ ἄλλη. Σ' αὐτὲς κοιμόταν ἡ οἰκογένεια, δηλαδὴ ὁ Παναγής, ἡ γριὰ μητέρα του, ἡ γυναίκα του καὶ τὰ δυὸ παιδιά.

Τὸ τζάκι ἦταν ἀναμμένο. Ἔκαιγε ξερὰ κούτσουρα ποὺ ἔβγαζαν ζωηρὴ φλόγα κι εὐχάριστη μυρωδιά. Ὁ καπνὸς ἔφευγε ὅλος ἀπὸ τὴν καμινάδα μὲ τὸ πλατὺ καὶ μακρὺ παραπέτο. Αὐτὸ εἶχε ράφι καὶ στὶς τρεῖς του πλευρές, ὅπου ἀκουμποῦσαν πιατικά, μπρίκια, λύχνους κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα πράματα τοῦ μαγεριοῦ.

Κάθησαν νὰ ξεκουραστοῦν. Κι ἐπειδὴ κατάλαβε πὼς θὰ πεινοῦσαν κιόλα ἀπ' τὸ δρόμο, ἡ κυρὰ-κουμπάρα τοὺς ἔβγαλε μαῦρο ψωμί, καρύδια, μύγδαλα καὶ σταφίδες ἄσπρες καὶ μαῦρες.

Γρήγορα ὅμως τὰ παιδιὰ ξεσηκώθηκαν. Ποῦ νὰ καθήσουν κλεισμένα αὐτὰ περισσότερο ἀπὸ μισὴ ὥρα!

— Νὰ ἰδοῦμε τὸ χτῆμα, εἶπαν.

— Πηγαίνετε, πηγαίνετε, εἶπε ἡ κυρα-κουμπάρα. Ἡ Λενιὼ θὰ σᾶς τὸ δείξῃ.

— Μὰ κι ἐγὼ θὰ πάω μὲ τὰ παιδιά, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης.

— Νὰ πᾶς καὶ τοῦ λόγου σου, εἶπε ἡ κυρα-κουμπάρα. Ἐγὼ τώρα θὰ ἑτοιμάσω γιὰ νὰ φᾶμε τὸ μεσημέρι.

Βγῆκαν κι ἄρχισαν τὴν περιοδεία. Πρῶτα στὴ μεγάλη αὐλή, ποὺ κι αὐτὴ εἶχε πολλὰ τἀξιοθέατα — τὸ μαγγανοπήγαδο, τὸ κοτέτσι, τὸ στάβλο — ἔπειτα στὰ χωράφια καὶ τέλος στὸ λαχανόκηπο. Ἡ Λενιὼ τοὺς τὰ ἔδειχνε καὶ τοὺς τὰ ἐξηγοῦσε ὅλα:

— Οἱ κότες μας... ἔχουμε δεκαπέντε κεφάλια... μ' αὐτὸν τὸν καιρὸ δὲν γεννοῦν πολλὰ αὐγά... Τὴν ἀγελάδα τὴ λένε Κανέλλω... τί ἡμερη ποὺ εἶναι!.. ἰδέστε πῶς στέκεται καὶ τὴ χαϊδεύω... Ἐδῶ εἶναι σπαρμένο ὅλο στάρι... ἐκεῖ κριθάρι... ἐκεῖ ἀραποσίτι... Σπείραμε καὶ τώρα περιμένουμε νὰ φυτρώσῃ...

— Νὰ ἔρθῃ ἡ Περσεφόνη; τὴ ρώτησε ὁ Γεώργος γιὰ νὰ γελάσουν.

— Ποιὰ Περσεφόνη: ἔκαμε ἡ μικρὴ μὲ ἀπορία. Δὲν τὴ γνωρίζω.

— Κι' ὅμως θὰ ἔρθῃ!..

Στὸ λαχανόκηπο πολλὰ ἦταν κιόλα φυτρωμένα, ἢ βαστοῦσαν ἀπ' τὸ καλοκαίρι. Κι' ἡ Λενιὼ πάλι τοὺς ἔδειχνε ποὺ ἦταν τὸ κάθε τί—οἱ ἀγγινάρες, οἱ ντομάτες, οἱ πατάτες, τὰ μαρούλια, τὰ καρπούζια, τὰ πεπόνια... Ὁλόγυρα, στὶς ἄκρες, ἦταν φυτεμένα καὶ δέντρα ποὺ ἔκαναν φροῦτα. Κι ἡ Λενιὼ ἔλεγε τί ἦταν τὸ καθένα, γιατὶ πολλὰ τὰ παιδιὰ δὲν μποροῦσαν νὰ τὰ γνωρίσουν χειμωνιάτικα:

— Αὐτὸ ξέρετε τί εἶναι; Κορομηλιά... Αὐτό; Ἀχλαδιά. Αὐτό; Βερικοκιά... Αὐτό; Μηλιά...

—Ἐσεῖς δὲ θἀγοράζετε ποτὲ λαχανικὸ καὶ φροῦτο; εἶπε ὁ Γεώργος.

— Πουλᾶμε κιόλα ἀπ' αὐτά, ἀποκρίθηκε ἡ Λενιώ.

— Κι' ἀπὸ τὰ γεννήματα; ρώτησε ὁ κ. Παυλίδης.

—Ἄ, ὄχι.. Δὲν ἔχουμε πολλὰ χωράφια. Κάνουν ἴσα ἴσα ὅ,τι χρειάζεται γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὰ ζωντανά μας. Καμμιὰ φορὰ μάλιστα μᾶς τελειώνει τὸ στάρι κι ἀγοράζουμε.

— Λάδι ὅμως κάνετε πολύ...

— Ναί. Μὰ οἱ ἐλιές μας εἶναι στὸν Πεῦκο, στὸ ἄλλο μας χτῆμα.

—Ἐκεῖ ποὺ πῆγε ὁ πατέρας σου μὲ τὸν ἀδερφό σου;

— Ναί. Εἶναι μιὰ ὥρα ἀπὸ δῶ.

— Κι' ἀπ' ὅλα, ἀπ' ὅλα ποὺ κάνει τὸ χτῆμα σας, ἐσένα, Λενιώ, τί σἀρέσει καλύτερα;

Ἡ μικρὴ δὲν περίμενε τέτοια ἐρώτηση καὶ στάθηκε συλλογισμένη.

— Δὲν ξέρω... ὅλα μἀρέσουν...

— Δὲ μπορεῖ... κάτι θὰ σἀρέσει περισσότερο...

Φάνηκε στενοχωρημένη. Καὶ σὰ νἄθελε νὰ πῇ κάτι, γιὰ νὰ τὴν ἀφήσουν ἥσυχη, φώναξε:

— Τὰ πεπόνια!

— Δὲν ἔχει ἄδικο, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης. Ὁ Ἅγ-Σώστης βγάζει ὡραῖα πεπόνια. Καὶ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς τὸ πεπόνι, ὅταν εἶναι πετυχημένο, εἶναι τὸ ὡραιότερο φροῦτο.

—Ἄχ, μὴ μιλᾶτε γιὰ φροῦτα τώρα ποὺ δὲν ὑπάρχουν καὶ τὰ λιγουρεύουμαι ἄδικα! φώναξε ἡ Σοφία.

— Πῶς; ὑπάρχουν καὶ τώρα! ἔκαμε ἡ Λενιώ.

— Τί; ξερά; σταφίδες καὶ καρύδια;..

—Ὄχι, καὶ φρέσκα! Ἐμεῖς τἄχουμε κρεμασμένα στὴν ἀποθήκη καὶ βαστᾶνε. Σταφύλια, κιδώνια, ἀχλάδια καὶ πεπόνια. Τὸ μεσημέρι στὸ τραπέζι θὰ φᾶτε.

Δυὸ ὧρες βάσταξε αὐτὴ ἡ περιοδεία. Τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν, ἔπαιξαν, γέλασαν καὶ... λιγάκι λασπώθηκαν, γιατὶ σὲ πολλὰ μέρη, τὰ δρομάκια εἶχαν λάσπες ἀπ' τῆς βροχές. Ὁ κ. Παυλίδης καθόταν πότε δῶ καὶ πότε κεῖ γιὰ νὰ ξεκουράζεται. Αὐτὸς ὁ καϊμένος δὲν ἦταν παιδί, νὰ τρέχῃ ὧρες ἀκούραστος... Ὁ Γιῶργος τὰ κοίταζε ὅλα μὲ προσοχή. Ἡ Σοφία ὁμολόγησε πὼς εἶδε πολλὰ πράματα ποὺ οὔτε τὰ ἤξερε οὔτε τὰ φανταζόταν. Κι ἡ Νίτσα, ποὺ εἶχε μανία μὲ τὰ φυτά, ἀνακάλυψε μερικὰ χειμωνιάτικα ἀγριολούλουδα ποὺ δὲν εἶχε στὸ περιβόλι της, καὶ τὰ ξερίζωσε γιὰ νὰ τὰ πάρῃ καὶ νὰ τὰ ξαναφυτέψῃ ἐκεῖ.

(*) Ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου δημοσιεύθηκε στὸ προηγούμενο.

* * *

Ὅταν γύρισαν πιὰ στὸ σπίτι, καὶ πρὶν μποῦν ἀκόμα μέσα, τοὺς χτύπησε μιὰ πολὺ ἀρεχτικὴ μυρωδιὰ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ μαγεριό. Ἡ κυρα-κουμπάρα εἶχε σφάξει κοτόπουλα καὶ τὰ ἔψηνε στὴν κατσαρόλα μὲ γιὸ λάδι.

—Ἐλᾶτε λοιπόν, τοὺς εἶπε, δὲν πεινάσατε ἀκόμα; τὸ φαΐ κοντεύει νὰ γίνῃ. Λενιώ, στρῶσε, παιδί μου, τὸ τραπέζι.

Ἡ Λενιὼ ἀνασκουμπώθηκε καὶ σὲ λίγη ὥρα τὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο. Ἐκάθησαν κι ἔφαγαν μὲ μιὰ ὄρεξη ποὺ δὲν τὴν εἶχαν νιώσει ποτέ τους. Τὰ κοτόπουλα ἦταν θαυμάσια, τὸ τυρὶ ἔξοχο, τὸ μαῦρο ψωμὶ ὑπέροχο! Γιατί, καθὼς λένε, ἡ πεῖνα εἶναι τὸ καλύτερο ἄρτυμα· αὐτὴ κάνει ὅλα τὰ φαγιὰ νόστιμα.

Στὸ τέλος ἔκοψαν κι ἕνα πεπόνι, ἀπὸ τὰ κρεμαστάρια, ποὺ βγῆκε περίφημο. Ἀπέξω κίτρινο σὰ χρυσάφι, μὲ πολὺ φιλὴ φλούδα, κ' ἀπὸ μέσα πράσινο, μαλακό, ζουμερό, γλυκὸ καὶ μυρωδάτο.

— Νά, αὐτὸ ποὺ σᾶς ἔλεγα! εἶπε ὁ κ. Παυλίδης. Συγκρίνεται ἄλλο φροῦτο μ' αὐτὸ τὸ πεπόνι;

— Μὰ οὔτε γλύκισμα, οὔτε παγωτό, εἶπε ὁ Γιῶργος. Ἡ φύση εἶναι ὁ τελειότερος ζαχαροπλάστης.

Ἀφοῦ ἀπόφαγαν, ἡ κυρὰ-κουμπάρα τοὺς πέρασε σὲ μιὰ κρεβατοκάμαρα.

—Ἐδῶ ἡσυχάστε ὅσο θέλετε, τοὺς εἶπε. Κοιμηθῆτε κιόλα, ἂν νυστάξατε.

Μὰ κανένας δὲ νύσταζε. Οὔτε ὁ κ. Παυλίδης. Κι' ἀφοῦ κάθησαν λίγο στὴν κάμαρα, βγῆκαν στὴν αὐλή, νὰ καθήσουν στὸν ἥλιο. Ἔξω ἔκανε περισσότερη ζέστη, παρὰ μέσα σὲ μιὰ κάμαρα ποὺ δὲν εἶχε καὶ τζάκι.

Τὰ παιδιὰ ἄρχισαν πάλι νὰ τρέχουν ἐδῶ κι ἐκεῖ. Μὰ ὁ κ. Παυλίδης τ' ἀνάγκασε νὰ καθήσουν στὰ σκαμνιὰ ποὺ εἶχε βγάλει ἡ Λενιώ.

—Ἔχουμε δρόμο, τοὺς εἶπε, τὸ ξέρετε; Ὕστερα θὰ μοῦ γυρεύετε... νὰ σᾶς πάρω ἀγκαλιά! Πέστε καμμιὰ ἱστορία νὰ περάσῃ ἡ ὥρα, παίξετε κανένα παιχνίδι, κολοκυθιά, μπερλίνα, ὅ,τι ξέρετε.

Εἶπαν ἱστορίες. Ἔπαιξαν καὶ ὅσα παιχνίδια ἤξεραν. Μαζί τους κι' ἡ Λενιὼ ποὺ τὴν ἔκαναν τόσο γοῦστο γιὰ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν ἀφέλειά της· (στὰ παιχνίδια μάλιστα ἦταν πολὺ νόστιμη ἡ μικρὴ χωριατοπούλα). Μαζί τους κι ὁ Ἀράπης ποὺ εἶχε γίνει πιὰ στενός τους φίλος.

Τὸ ἀπογεματάκι, ἀποχαιρέτησαν κι' εὐχαρίστησαν τὴν κυρὰ-κουμπάρα καὶ, ξεκούραστοι πιά, ξεκίνησαν νὰ γυρίσουν στὴν πόλη. Ἡ Λενιὼ κι ὁ Ἀράπης τοὺς ξέβγαλαν ὥς τὸ ποτάμι. Στὸ γεφύρι ἔγιναν οἱ τελευταῖοι ἀποχαιρετισμοί. Ἀπὸ κεῖ, ἡ μικρὴ χωριατοπούλα μὲ τὸ σκῦλο της γύρισε τρεχάλα στὸ χτῆμα. Κι ὁ κ. Παυλίδης μὲ τὰ παιδιὰ ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους μὲ γοργὸ βῆμα, χωρὶς πιὰ νὰ σταματοῦν ἐδῶ κι ἐκεῖ ὅπως στὸν ἐρχομό.

Μὲ τὸ γέρμα τοῦ ἥλιου, ἄρχισε νὰ κάνῃ ψυχρούλα. Εἶχαν κουμπώσει τὰ ἐπανωφόρια τους ὥς τὸ λαιμό. Ἡ λιακάδα τώρα ἦταν κόκκινη. Καὶ τὸ ἀεράκι, ποὺ εἶχε δυναμώσει λίγο, τοὺς χτυποῦσε ἀπὸ πίσω.

Μὰ δὲν κρώναν καθόλου. Ἦταν ζωηροί, εὔθυμοι, κι ἔλεγαν ἀκόμα ἀστεῖα ἢ συζητοῦσαν σοβαρά.

Ἔφτασαν στὴν πόλη τὴν ὥρα ποὺ βασίλευε ὁ ἥλιος.

Στὸ μεγάλο δρόμο ἦταν ὁ Κινηματογράφος. Ἡ ἀπογεματινὴ παράσταση μόλις εἶχε τελειώσει κι ἕνα σωρὸ ἄνθρωποι ἔβγαιναν ἀπὸ μέσα καὶ φαίνονταν εὐχαριστημένοι.

—Ἐμεῖς ὅμως εἴδαμε περισσότερα κι ὡραιότερα πράματα παρ' ἂν πηγαίναμε στὸν Κινηματογράφο, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης. Ἀλήθεια, παιδιά;

Καὶ τὰ παιδιὰ συμφώνησαν.

Πῆγαν πρῶτα νἀφήσουν τὴ Νίτσα στὸ σπίτι της. Τὴν τελευταία στιγμή, ἡ μικρή τους φίλη τοὺς φάνηκε πολὺ βιαστική. Ἔτρεχε γιὰ νὰ φτάσῃ στὴν πόρτα.

— Γιατί ξαφνικὰ τόση βία; τὴ ρώτησε ἡ Σοφία.

— Μὰ... γιὰ τὰ λουλούδια μου, ἀποκρίθηκε, γελῶντας ἡ Νίτσα. Θέλω νὰ τὰ φυτέψω ὅσο εἶναι ἡμέρα...

Κι' ἀλήθεια. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔκαμε στὸ σπίτι της ἡ Νίτσα, ἦταν νὰ βγῇ στὸ περιβόλι καὶ νὰ φυτέψῃ τὶς ρίζες ποὺ εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ μὲ τὸ χῶμα τους.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἂς γυρίσουμε λίγα χρόνια πίσω: Εἶναι ἡ 6 τοῦ Γενάρη τοῦ 1919.

Ἡ τραπεζαρία εἶναι κατάφωτη· τὸλόλευκο τραπεζαμάντηλο τὸ στολίζουν ὁλόγυρα πρινάρια μὲ τριανταφυλλένιους σπόρους, ἐνῷ ἡ σαμπάνια ἀφρίζει στὰ κρυστάλλινα ποτήρια, ποὺ τὰ τσουγκρίζουν μὲ γέλια... Ἄ, μὰ εἶναι μεγάλη μέρα σήμερα! Ἔτσι δὲν πρέπει νὰ γιορτάζουν, ἀφοῦ ὁ ἀγαπημένος μπαμπάς, ποὺ ἔλειπε τόσα χρόνια, γύρισε ἀπόψε ἀκριβῶς, ποὺ εἶναι καὶ τῶν Φώτων, καὶ ξαναπαίρνει τὴ θέση του, ἀνάμεσα στὴ γυναίκα καὶ τὰ παιδιά του, στὸ τραπέζι, γιὰ νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ ποτὲ πιά;

Καὶ νὰ ποὺ ἔφτασε κι' ἡ στιγμή, ποὺ περίμεναν μὲ τόση ἀγωνία. Ὁ Γκό, ποὺ εἶναι ἐννιὰ χρονῶν ἀγόρι, ἡ Ὀδέττη κι' ἡ Μόνικα, ἑφτὰ καὶ πέντε χρονῶν κοριτσάκια, σωπαίνουν σὰν κάτι νὰ σκέφτωνται, καθὼς κουδαλάει ἡ Σελεστίνα τὴν πήττα,—ἕνα γλύκισμα μὲ ζαχαρωτά, ρόδινο, ἀνακατεμένο μὲ ἀνανὰ (*) καὶ στολισμένο μὲ ἀγγελάκια, κάτι τι τόσο θαυμάσιο, ποὺ τὰ μάτια τῶν μικρῶν θαμπώνουν. Μὰ καὶ τοῦ μπαμπᾶ τὰ μάτια δακρύζουν λίγο, ἀντικρύζοντας ὅλη αὐτὴ τὴν ἀγαλλίαση τῶν ἀγαπημένων του, ποὺ τοὺς ξαναβλέπει ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό.

Ἡ Μόνικα, ποῦναι ἡ μικρότερη, θὰ μοιράσῃ τώρα τὶς φέτες, ὅπως τὶς ἔχει κόψει ἡ κ. Ἀρντὲλ μ' ἕνα ἀσημένιο μαχαίρι.

— Γιὰ ποιὸν εἶναι τὸ μεγαλύτερο κομμάτι; τὴ ρωτᾶ ἡ μαμμά της.

Κι' ἡ Μόνικα, σοβαρὴ-σοβαρή, ἀπαντᾶ·

— Γιὰ τὸν πρῶτο φτωχὸ ποὺ θὰ περάσῃ!

Ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή, τὸ κουδούνι τῆς πόρτας χτυπᾶ. Ὦ! ἕνας φτωχὸς χτυπάει τὸ κουδούνι, σιγὰ-σιγά, δειλά... Ποιὸς νἄναι τάχα αὐτὸς ὁ ἀκάλεστος, ποὺ τοὺς ἐνοχλεῖ τέτοιαν ὥρα;

—Ὦ, μαμμά, ἂς ἀνοίξουμε, παρακαλεῖ ἡ Ὀδέττη· εἶμαι σίγουρη πὼς ἔρχεται ὁ φτωχός, ποὺ εἶπε ἡ Μόνικα!

Τὴν ἴδια ὥρα ἔμπαινε στὸν προθάλαμο μιὰ μικρούλα κάπου ἑφτὰ-ὀχτὼ χρονῶν, ἕνα παιδὶ κακοντυμένο, μ' ἕνα παλτὸ τρμένο, ποὺ χυνόταν πάνω του, σὰν ξένο.

(*) Φυτὸ ἐξωτικὸ ποὺ ὁ καρπός του ἔχει τὸ ἄρωμα τῆς φράουλας κι' εἶναι κίτρινος, λευκόζωη ἔχει ἕνα χρῶμα πρὸς τὸ κόκκινο. Σ. τ. Μ.

Μαλλιὰ ἀτίθασσα, νόστιμο μουτράκι, μελανιασμένο ἀπ' τὸ κρύο καὶ μαραζιασμένο. Κάνει ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα. Μὰ σχεδὸν ἀμέσως, ἀποσταμένη, μὲ κομένες τὶς δυνάμεις της, πέφτει κάτω μπρούμυτα.

Ἡ κυρία Ἀρντὲλ ἔτρεξε: κι' ἀφοῦ ἀνασήκωσε τὴ μικρούλα, — πράμμα εὔκολο, γιατὶ τὸ κορμάκι της, τοσοδά, ἦταν ἀλαφρὺ-ἀλαφρύ,—τὴν ἔφερε καὶ τὴν ἐξάπλωσε σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα, μπρὸς στὴ φωτιά. Ὕστερα ἔτριψε τὰ κοκκαλιασμένα χέρια της κι' ἐδοκίμασε νὰ τῆς βάλῃ στὸ στόμα, ἀνάμεσα ἀπ' τὰ σφιγμένα της δόντια, κάτι τονωτικό. Ἐπὶ τέλους ἡ μικρὴ ξένη ἄνοιξε τὰ μάτια, τὰ ὡραῖα σταχτιὰ μάτια ποὺ τὰ στριφογύριζε, μὲ κάποιαν ἀγωνία καὶ τρόμο μαζί, σ' ὅλα τὰ ἄγνωστα πρόσωπα, ποὺ ἔλεπε γύρω της.

—Ὤ... τὸ δάσος... τὸ χιόνι... Μαμμά, μαμμά..., ἐψέλλισε κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ μ' ἀναφυλλητά.

Μὲ πολὺ γλυκὸ τρόπο, μὲ μητρικὴ φροντίδα, ἡ κυρία Ἀρντὲλ τὴν πῆρε ἀπ' τὰ χέρια της, τὴν καθησύχασε, τὴν παρηγόρησε... Κι' ἔτσι κατάφερε τὸ κοριτσάκι νὰ τοὺς διηγηθῇ τὴν ἱστορία του, ποὺ τοὺς ἔκανε νὰ τὸ λυπηθοῦν:

Τὴν ἔλεγαν Μαΐ. Ὁ πατέρας της, ὁ φρούραρχος Λὲ Πριέρ, εἶχε σκοτωθῆ στὸ Σαρλεροά, στὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου. Αὐτή, καθόταν μαζὶ μὲ τὴ μαμμά της στὴ Ρέϊμς κι' ἔπρεπε νὰ μὴ χάνουν καιρό, παρὰ νὰ φύγουν ἀμέσως, προτοῦ μποῦν οἱ Γερμανοί...

Ἔτσι, μὲ μιᾶς βρέθηκαν πολὺ-πολὺ φτωχοί, χωρὶς κανένα προστάτη, χωρὶς οἰκογένεια, χωρὶς φίλους ποὺ νὰ μποροῦνε νὰ τοὺς βοηθήσουν. Τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια, ποὺ κράτησε ὁ πόλεμος, ἡ μαμμά της ἔπρεπε νὰ ἐργάζεται σ' ἕνα ἐργοστάσιο, γιὰ νὰ κερδίζῃ τὸ ψωμί της καὶ τὸ ψωμὶ τῆς κορούλας της.

Ἐδόστόσο, στὴν Ἀγγλία, ἡ μητέρα τῆς Μαΐ εἶχε τοὺς γονεῖς της. Μὰ φαίνεται πὼς εἶχαν δυσαρεστηθῆ μαζί της, ἐπειδὴ παντρεύτηκε στὴ Γαλλία, κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ ἔπαψαν νὰ τῆς γράφουν. Μολαταῦτα, ἡ κυρία Λὲ Πριὲρ τοὺς ἔγραψε, ὅταν τοὺς πλάκωσε ἡ δυστυχία, ἀλλὰ δὲν πῆρε καμμιὰν ἀπάντηση. Καὶ νὰ σήμερα τὸ πρωΐ, ἔφεραν ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο τὴν ἀγαπημένη της μαμμά, κοκκαλιασμένη, κάτασπρη: Οἱ ἐργάτες εἶπαν, ὅτι ἐδούλευε πολὺ κοπιαστικά, κι' ἐπειδὴ δὲν ἄνθεξε ὡς τὸ τέλος, πέθανε. Κι' εἶπαν ἀκόμα πὼς ἦρθαν, γιὰ νὰ πάρουν κιόλα τὴ μικρὴ καὶ νὰ τὴ βάλουν σ' ἕνα ὀρφανοτροφεῖο. Αὐτὸ τὴν ἐφόβισε τὴ Μαΐ. Ζήτησε τὸ μικρὸ σάκκο, ποὺ ἡ μαμμά της δὲν τὸν ἀποχωριζόταν ποτὲ καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸν φυλάῃ κι' αὐτὴ σὰν τὰ μάτια της, καὶ τοὺς τὸσκασε κρυφά. Ὅλη τὴν ἡμέρα γύριζε δῶ κι' ἐκεῖ, στὰ κουτουρού, καὶ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ, τὴ βρῆκε ἡ νύχτα στὸ δάσος. Περπατοῦσε, περπατοῦσε, περπατοῦσε... ὅσο ποὺ ἡ Θεία Πρόνοια τῆς ἔδειξε τὸ φῶς τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κυρίου Ἀρντέλ, τὴ στιγμὴ ποὺ, μὴ μπορώντας πιά, λίγο ἀκόμα καὶ θἄπεφτε πάνω στὰ χιόνια, τσακισμένη ἀπ' τὸ κρύο, τὴν πεῖνα καὶ τὴν κούραση.

Στιγκινημένοι, περσότερο ἀπ' ὅσο ἔδειχναν, ὁ κύριος κι' ἡ κυρία Ἀρντὲλ ἐκοίταξαν τὸ σάκκο ποὺ τοὺς ἔδωσε ἡ ὀρφανούλα, νὰ δοῦνε τί εἶχε μέσα, καὶ βγῆκε πὼς ὅσα τοὺς εἶπε ἦταν ἀληθινά: γιατὶ μέσα στὴ βαλίτσα ἦταν τὸ πιστοποιητικὸ τοῦ γάμου τοῦ φρουράρχου Λὲ Πριὲρ μὲ τὴ λαίδη Ἐδελίνα Κάμπελ, ἡ διεύθυνση τῆς οἰκογένειάς της στὴν Ἀγγλία, μὰ φωτογραφία μ' αὐτὲς τὶς λέξεις ἀπὸ κάτω: «Πύργος Κάμπελ», ποὺ ἦταν, καθὼς φαίνεται, ὁ πύργος ποὺ πέρασε τὰ παιδικὰ χρόνια της ἡ δυστυχισμένη ἐξόριστη, ποὺ ἦρθε νὰ πεθάνῃ ἔτσι νέα κι' ἔτσι φτωχή, τόσο μακρυὰ ἀπ' τοὺς δικούς της.

Ἀλλὰ τὰ παιδιά, χωρὶς νὰ πάνε τόσο μακρυά, πηγαινόρχονται ἀπὸ τὴν κουζίνα στὴν τραπεζαρία. Καὶ πιθώνουν μπρὸς στὴ Μαΐ μιὰ σούπα μὲ παχὺ ζουμί, χωρὶς νὰ ξεχάσουν καὶ τὴ μεγαλύτερη φέτα τῆς πήττας, ποὺ τῆς τὴν προώρισε ἡ Μόνικα καὶ ποὺ ἔχει καὶ τὸ κουκκί (*).

—Ἡ Δεσποινίδα Μαΐ εἶναι ἡ Βασίλισσα! φωνάζει ὁ Γκὸ. Ἂς πιοῦμε λοιπὸν στὴν ὑγειὰ τῆς Βασίλισσάς μας!

Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ κύριος Ἀρντὲλ κι' ἡ κυρία του κάτι λένε ἀναμεταξύ τους χαμηλόφωνα· μὰ μόλις ἀκοῦνε τὸ Γκὸ νὰ λέῃ πὼς τὸ κουκκὶ ἔπεσε στὴ Μαΐ, μπαίνει στὴ μέση ἡ μητέρα του:

— Παιδιά μου, εἶμαστε πολὺ εὐτυχισμένοι ἀπόψε, ποὺ ὁ Καλὸς Θεὸς μᾶς ἔστειλε τὸ μπαμπά σας σῶο κι' ἀβλαβή, ὕστερα ἀπὸ ἕναν τέτοιο φοβερὸ πόλεμο. Γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουμε, θὰ προσπαθήσουμε κι' ἐμεῖς νὰ κάνουμε κάτι σ' αὐτοὺς ποὺ τοὺς ἄρπαξε ἡ μπόρα. Ἡ Θεία Πρόνοια, μᾶς στέλνει αὐτὴ τὴν ὀρφανούλα: Ἐ, δὲ θὰ τὴν ἐγκαταλείψουμε. Θὰ προσπαθήσουμε νὰ τῆς ξαναβροῦμε τὴν οἰκογένειά της καί, στάναμεταξύ, θὰ κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γι' αὐτή. Ἐμπρὸς λοιπόν! Πιῆτε στὴν ὑγειὰ τῆς Μαΐ, τῆς καινούργιας σας ἀδερφούλας...

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

(Μετάφραση) Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

(*) Οἱ Δυτικοί, τὴν ἡμέρα τῶν Φώτων, ποὺ τὴ λένε καὶ μέρα τῶν Μάγων, ὅπως ἐμεῖς τὴν Πρωτοχρονιά, κόβουν τὴν πήττα, ποὺ, ἀντὶ γιὰ νόμισμα, κρύβει ἕνα κουκκί. Ἐκεῖνον, ποὺ θὰ τοῦ πέσῃ στὴ μοιρασιὰ ἡ φέτα μὲ τὸ κουκκί, τὸν βγάζουν, ἀναλόγως, Βασιλιὰ τοῦ... Κουκκιοῦ ἢ Βασίλισσα. Σ.τ.Μ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. Δ. Μ. ΔΗΜΗΓΡΙΑΔΗΣ, Μεγάλη Ἰδέα, Δράμα, Α' Βραβεῖον Δημοψηφίσματος Ψευδωνύμων τοῦ 1932.— 2. ΓΚΑΛΙΚ, Πειραιεύς, Α' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Λύσεων.— 3. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΕΜΜ. ΔΕΣΠΟΤΑΚΗΣ, Τώνης Ραΐλης, Πειραιεύς, Α' Βραβεῖον, Διαγωνισμοῦ Τυπογραφικῶν Λαθῶν καὶ Ἰσότιμος Α' Βραβείου Λύσεων.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

- Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Ἄλλη μέρα πάλι, ἐξακολούθησε ἡ κ. Ὁμόλλοῦ, ποὺ εἶχε πάει νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ ἐρείπια τῆς Φερόρας στὴν πεδιάδα τοῦ Δέλχη, ὁλάκερος τοῖχος σωριάστηκε μπροστά του κι' εἶναι θαῦμα πῶς δὲν τὸν καταπλάκωσε. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μῆνες, καθὼς περνοῦσε μὲ φορεῖο τὸ δάσος τοῦ Ἐτμαδολάχ, παρ' ὀλίγο νὰ πέσῃ, αὐτὸς κι' οἱ ἄνθρωποί του, σὲ μιὰ παγίδα ἀπὸ κεῖνες ποὺ στήνουν γιὰ ἐλέφαντες—ἕνα βάραθρο σκαμμένο στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ σκεπασμένο μὲ κλαδιὰ καὶ μὲ χόρτα...

— Μὰ ὅλ' αὐτὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἦταν τυχαῖα; παρατήρησε ὁ κ. Κλοακέν. Ὁ κροκόδειλος μπορεῖ νὰ ἤρθε μόνος του, καὶ μάλιστα ἀπὸ πολὺ μακριά· κι' ὁ τοῖχος μπορεῖ νὰ κατέρρευσε μόνος του· κι' ἡ παγίδα νὰ εἶχε στηθῆ πραγματικῶς γιὰ ἐλέφαντες...

— Ναί, ὅλ' αὐτὰ ἔχουν τὸν χαρακτῆρα τοῦ τυχαίου. Μὰ ἦταν τόσο πολλά, τόσο συχνά, τόσο ἐπίμονα, ποὺ πρέπει νὰ τὰ θεωρήσουμε σκόπιμα. Πότε ἕνα ταβάνι ἔπεφτε πάνω στὸ κρεββάτι τοῦ συνταγματάρχη, πότε ἀναποδογυριζόταν ἡ βάρκα του· πότε πελώρια δέντρα ἔπεφταν μπροστά του καθὼς περνοῦσε· πότε βρισκόταν σκορπιὸς στὰ σκεπάσματά του· πότε σκυλὶ λυσσασμένο τοῦ ριχνόταν· πότε ἄλογο, ἡμερώτατο ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀφηνίαζε ξαφνικά· πότε σκαλοπάτι ὑποχωροῦσε μόλις ἔκανε νἀνεβῆ· πότε ὅπλο ἔπαιρνε φωτιὰ στὰ χέρια του... κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσα ἄλλα ἀκόμα! Ὅλοι συμβούλευαν τὸ συνταγματάρχη νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησή του στὴν Ἀγγλία, κι' ὁ Ἀντιβασιλέας ἐπέμενε πολύ. Ἀλλὰ ὁ καϋμένος τὸ θεωροῦσε δειλία νὰ ὑποχωρήσῃ μπροστὰ στὸν κίνδυνο κι' ἔμεινε, ὡσότου οἱ ἄγνωστοι δολοφόνοι ἐπέτυχαν ἐπιτέλους τὸ σκοπό τους. Καὶ ξέρετε πῶς;

—Ὄχι, κυρία μου. Τὰ γράμματα ποὺ ἔλαβα δὲν ἀνέφεραν τίποτα...

— Μὰ ὅλες οἱ ἐφημερίδες τῆς Καλκούττας τὰ ἔγραψαν κι' ἐνέμιζα πὼς τὰ ξέρετε. Ἦταν πραγματικῶς κάτι ἀπρόοπτο. Ἕνας σκοπὸς ἀγρυπνοῦσε ὅλη νύχτα κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ συνταγματάρχη, κι' ὁ πιστός του ὑπηρέτης, ὁ Κάζης, κοιμόταν μπροστὰ στὴν πόρτα του. Μ' ὅλ' αὐτά, στὶς δεκατέσσερις Ἰουλίου, βρέθηκε νεκρὸς ἀπὸ ἀσφυξία στὸ κρεββάτι του. Ἕνας σωλήνας τοῦ γαζιοῦ ἀνοίχθηκε στὸ ταβάνι, ἡ κάμαρα γέμισε γκάζι καὶ τὸ φαρμακερὸ ἀέριο τὸν θανάτωσε.

—Περίεργο! φώναξε ὁ κ. Κλοακέν. Καὶ βεβαιώθηκε πὼς ὁ σωλήνας εἶχε κοπεῖ;

— Μὲ τὸν ἐπισημότερο τρόπο.

— Αὐτὸ ὅμως μαρτυρεῖ μᾶλλον χέρι Εὐρωπαίου. Ἰνδὸς μποροῦσε νὰ βρῇ τέτοιον τρόπο δολοφονίας;

— Ναί, τὸ εἶπαν πολλοί. Μὰ οἱ ἐφημερίδες, ποὺ σχολίασαν τὸ πρᾶγμα, εἶπαν πὼς οἱ σημερινοὶ Ἰνδοὶ δὲν εἶναι τόσο ἀμαθεῖς ὅσο τοὺς νομίζει ὁ κόσμος... Ὁπωσδήποτε, οἱ αὐτουργοὶ τοῦ ἐγκλήματος δὲν ἀνακαλύφθηκαν κι' αὐτὸ μένει γιὰ μᾶς μυστήριο.

Σώπασαν λίγο. Ὁ κ. Κλοακὲν βυθίσθηκε σὲ σκέψεις. Ἔπειτα ἡ κ. Ὁμόλλοῦ ἐξακολούθησε:

—Ὁ μακαρίτης εἶχε, ἀλήθεια, τόσο παράξενες μονομανίες!.. Δὲν τὸ λέγω βέβαια γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσω, μὰ αὐτὸς ἦταν περισσότερο ἀρχαιολόγος παρὰ στρατιωτικός. Δὲν κοίταζε παρὰ πῶς νἀντιγράψῃ καὶ νὰ διαβάσῃ καμμιὰ ἀρχαία ἐπιγραφή, ἢ νὰ ἐπισκεφθῆ καὶ νὰ ζωγραφίσῃ κανέν' ἀρχαῖο μνημεῖο.

«Ὁ κ. Κλοακέν, πλησιάζοντας στὸ φῶς τῆς λάμπας, ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὸν φάκελλο».

—Ἄχ, κυρία μου! ἔκαμε ὁ κ. Κλοακέν, καὶ ποῦ νὰ ξέρατε πὼς κι' ἐγὼ τὴν ἴδια μανία ἔχω!.. Μὰ ὑπάρχει τίποτα ὡραιότερο παρὰ νὰ ἐρευνᾶ κανεὶς τὰ λείψανα τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ καὶ νὰ καταρτίζῃ τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας;

Ἡ κ. Ὁμόλλοῦ γούρλωσε τὰ μάτια ἀπὸ τὴν ἔκπληξη μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὁμολογία, δὲν ἦταν ὅμως καὶ ἄνθρωπος νὰ τὰ χάνῃ εὔκολα.

— Εἶμαι σύμφωνη, εἶπε. Ὅλ' αὐτὰ ἔχουν τὴν ἀξία τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρο τους. Ἀλλὰ ὅταν ἔχῃ κανεὶς τέτοιες κλίσεις, δὲν γίνεται στρατιωτικός· γίνεται λόγιος, καθηγητής. Ἔτσι ξέρω ἐγώ! Νά, ὁ μακαρίτης ὁ συνταγματάρχης, καθόλου δὲν τὸν ἔμελλε γιὰ τὸ σύνταγμά του. Καὶ γιὰ νὰ καταλάβετε ὡς ποῦ ἔφθανε ἡ μανία του, ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ αὐτό: Στὴν τελευταία ἐκστρατεία τοῦ Ἀφγανιστάν, ἐνῶ τὸ σύνταγμά του ἀποτελοῦσε τὴν ἐμπροσθοφυλακὴ καὶ φυσικὰ ἡ θέση του ἦταν πολὺ σπουδαία, ὁ συνταγματάρχης Ροβινσὼν δὲν μπόρεσε νὰ παρεύρεθῇ στὴν πρώτη κρίσιμη μάχη, γιατὶ τὴ νύχτα, ἀφοῦ κοιμήθηκαν οἱ στρατιῶτες, πῆγε μὲ τὸν πιστό του Κάζη νὰ ἐπισκεφθῆ ἕνα παλιὸ τζαμί! Οἱ πυροβολισμοὶ τῶν Ἀφγανῶν, ποὺ ἔπεσαν ξαφνικά, τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν ἀρχαιολογική του ἔκσταση, ἀλλὰ ὡς νὰ φτάσῃ στὴν κατασκήνωση, ἡ μάχη εἶχε τελειώσει μὲ τὴν ὑποχώρηση, εὐτυχῶς, τοῦ ἐχθροῦ...

Ἐδῶ ἡ κ. Ὁμόλλοῦ κόπηκε ἀπὸ τὴν Ἀνθῆ καὶ τὸ Χάνδο, ποὺ φώναζαν μαζὶ κι' οἱ δυό:

—Ἄ, νὰ κι' ὁ Κάζης!.. Καλη-

μέρα, Κάζη! Τί κάνεις, Κάζη; Καὶ γυρίζοντας στὸν Παῦλο, ἡ Ἄνθη εἶπε:

— Ξέρετε τί θὰ πῆ **κάζης** ἰνδικά; Φίλος πιστός!

Δ'.

Ἀρχαιολογικὴ Διαθήκη

Τὸ πρόσωπο, ποὺ τόσο ἐγκάρδια ὑποδέχθηκαν τὰ παιδιά, ἦταν ἕνας χαλκόχρωμος ἄντρας μὲ σταχτὺ μουστάκι, ποὺ φοροῦσε μισοστρατιωτικά. Τὰ κομμένα σόρριζα μαλλιά του, ἡ κορμοστασιά του καὶ τὸ κόκκινό του ἀμπέχονο τὸν ἔδειχναν ἀμέσως παλαιὸ στρατιώτη τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ. Ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη ὅμως κατασκευὴ τοῦ μετώπου του, τὴν καμπυλότητα τῆς μύτης του, τὴ λάμψη τῶν ματιῶν του, τὸ ἄσπρο του παντελένι, τὰ σαντάλια του καὶ τὴν κρέπινη ζώνη του, ἔβλεπες πὼς ἦταν γνήσιο τέκνο τῆς Βεγγάλης. Πραγματικά, ὁ Κάζης ἦταν ἀπὸ πατέρα Ἄγγλος κι' ἀπὸ μητέρα Ἰνδός. Κατατάχθηκε ἀπὸ νέος στὸ στρατὸ κι' ἔκαμε πολλὲς ἐκστρατεῖες στὸ πλευρὸ τοῦ συνταγματάρχη Ροβινσών. Γιὰ τὴ μεγάλη του πίστη κι' ἀφοσίωση στὸν πατέρα τους, ἡ Ἄνθη κι' ὁ Χάνδος αἰσθανόνταν τώρα μεγάλη εὐγνωμοσύνη γι' αὐτὸν τὸ στρατιώτη καὶ τοῦ τὴν ἔδειχναν μὲ κάθε τρόπο.

Πρὸς τὰ παιδιὰ ὁ Κάζης χαμογέλασε. Ἀλλ' ἅμα εἶδε τὴν κ. Ὀμόγλοῦ, σοβαρεύθηκε καὶ στάθηκε σὲ προσοχή, περιμένοντας νὰ τοῦ μιλήσῃ.

— Τί εἶναι; Κάζη; τὸν ρώτησε ἡ ταγματάρχαινα.

— Δυὸ κύριοι σᾶς ζητοῦν ἔξω, ἀποκρίθηκε ὁ στρατιώτης.

— Ἄ, ξέρω, θὰ εἶναι οἱ κύριοι Σέλδυ καὶ Γκράχαμ. συμβολαιογράφοι τοῦ μακαρίτη. Τοὺς εἰδοποίησα πὼς ἤρθατε καὶ θὰ θέλουν νὰ σᾶς ἰδοῦν. Νὰ τοὺς δεχθοῦμε;

— Εὐχαρίστως...

Ὁ κ. Κλοακὲν ἀπόρησε λίγο: ἐπίσκεψη γιὰ ὑποθέσεις τέτοιαν ὥρα; Ἀλλὰ ἡ κυρία Ὀμόγλοῦ τοῦ ἐξήγησε πὼς στὴν Καλκούττα, ἐξαιτίας τῆς ἀφόρητης ζέστης ποὺ κάνει τὴν ἡμέρα, οἱ δουλειὲς γίνουνται ἢ τὸ πρωῒ ἢ τὸ βράδυ. Τοῦ ἔκρυψε ὅμως πὼς τὴν ἔτρωγε μεγάλη περιέργεια νὰ μάθῃ τὶς λεπτομέρειες τῆς διαθήκης τοῦ συνταγματάρχη Ροβινσών, καὶ γι' αὐτὸ εἶχε στείλει τὸν Κάζη στοὺς συμβολαιογράφους μὲ τὴ ρητὴ παραγγελία νὰ ἐμφανισθοῦν στὸ Διοικητήριο τὸ γρηγορώτερο.

— Φέρε τους μέσα, εἶπε στὸ στρατιώτη ποὺ ἔκαμε κανονικὴ μεταβολὴ καὶ βγῆκε.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΧΩ σὲ σᾶς ἕνα χρέος μεγάλο: νὰ σᾶς πῶς τὶς εὐχαριστίες μου γιὰ τὰ συγχαρητήρια ποὺ μοῦ στείλατε στὸ γάμο τῆς κόρης μου. Πόσες καρτούλες, πόσα γραμματάκια ἔλαβα, καὶ μὲ τί θερμά, τρυφερὰ καὶ συγκινητικὰ λόγια! Ἦταν κι' αὐτὸ μιὰ μεγάλη χαρὰ μέσα στὶς τόσες ποὺ δίνει στὸν πατέρα ἕνα τόσο εὐτυχισμένο γεγονός. Ἦταν, ἂν θέλετε, κι' ἕνα ξαλάφρωμα μέσα στὶς τόσες ἔννοιες καὶ φροντίδες ποὺ τὸ προετοιμάζουν. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἴχατε ποτὲ στὸ σπίτι σαὲ γάμο—τῆς μεγαλύτερης ἀδελφῆς, παραδείγματος χάρη—ξέρετε τώρα τί λέω. Γιατὶ θὰ εἴδατε τὸ μπαμπά, τὴ μαμμά, τὸ θειό, τὴ θειά, ὅλους νὰ τρέχουν τὶς παραμονὲς καὶ νὰ μὴ φτάνουν. Ροῦχα, ἔπιπλα, ἄδειες, διατυπώσεις, συζητήσεις, προσκλητήρια, κουφέτα, κουβαλήματα, ἀναστάτωση, φασαρία, παραζάλη. Ἀλλὰ τὰ καλὰ κόποις κτῶνται Ἔπειτα ἔρχεται ἡ ἀντάμοιβή. Καὶ σᾶς βεβαιῶ πὼς μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες γιὰ μένα ἦταν ἡ χαρά, ἡ συγκίνηση, ποὺ μοῦ ἔδωσαν οἱ καρτούλες σας καὶ τὰ γραμματάκια σας. Τὰ φυλάω μέσα στὰ πιὸ πολύτιμα θυμητικά μου. Καὶ θἄθελα τόσο πολὺ νὰ στείλω κι' ἐγὼ στὸν καθένα σας, στὴν καθεμιά σας, ἀπὸ μιὰ καρτούλα τουλάχιστο μὲ λίγα λόγια, γραμμένα μὲ τὸ χέρι μου καὶ μὲ τὴν καρδιά μου! Φαντάζεσθε ὅμως πὼς αὐτὸ μοῦ εἶναι ἀδύνατο...

Στ' ὡραῖο γράμμα της, ἡ ***Δορελλάϊ*** μοῦ γράφει πὼς ἤθελε νὰ εἶναι ἀπὸ κανένα μέρος νὰ βλέπῃ τὸ στεφάνωμα στὸ ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Δημήτρη τοῦ Λιουμπαρδάρη. Ναί, ἦταν κάτι ὄμορφο καὶ σπάνιο. Γι' ἀγάπη τοῦ γαμπροῦ, ποὺ εἶναι λόγιος γνωστός, καὶ τοῦ πατέρα τῆς νύφης, εἶχαν μαζευθεῖ ὅλοι σχεδὸν οἱ συνάδελφοί μας, παλιοὶ καὶ νέοι λόγιοι, ποιητές, συγγραφεῖς, καλλιτέχνες — γνώριμες καὶ κοσμαγάπητες φυσιογνωμίες, ποὺ εἶναι πάντα ὡραῖο νὰ τὶς βλέπῃ κανεὶς σὲ μιὰ συνάθροιση, καὶ μάλιστα σ' ἕνα τόσο ποιητικὸ μέρος σὰν τὸ θρυλλικὸ ἐκεῖνο ἐκκλησάκι, καὶ γύρω στὸ ἱερὸ τραπέζι ἑνὸς μυστηρίου. Κι' ἐμένα μοῦ ἄρεσε πολύ, κι' ἐγὼ εἶχα ἕνα σωρὸ ἐντυπώσεις ποὺ θὰ μοῦ μείνουν σὰν ἀναμνήσεις χαρᾶς καὶ συγκίνησης γιὰ πάντα. Ἀλλὰ μιὰ ποὺ εἶχα πρωτύτερα, καθὼς πηγαίναμε στὴν ἐκκλησιά, ἦταν γιὰ μένα ἡ πιὸ ὥραία. Καὶ τὴ χρωστῶ σὲ μιὰ σύμπτωση, ποὺ στενοχώρησε τὴν κόρη μου πολύ: Δὲν βρέθηκε αὐτοκίνητο μὲ κουρτίνες στὰ τζάμια, ὅπως τἄθελε γιὰ νὰ μὴ γίνῃ—ἔλεγε—ρεζίλι στὸ δρόμο μὲ τὴ στολὴ τῆς νύφης, καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ ἀναγκάστηκε νὰ μπῇ στὸ αὐτοκίνητο ποὺ ἔφεραν, γιατὶ δὲν εἴχαμε καιρὸ νὰ στείλουμε γι' ἄλλο. Κάθησα κοντὰ στὸ σωφφὲρ κι' ἀπὸ πίσω ἡ Κάκια κοντὰ στὴ μητέρα της. Πρωῒ κυριακάτικο. Τρέχαμε μέσ' ἀπὸ τὰ στενὰ τοῦ Ψυρῆ γιὰ νὰ βγοῦμε στὸ Θησεῖο. Καὶ τὰ στενὰ αὐτὰ ἦταν σχεδὸν ἔρημα. Κάπου-κάπου βλέπαμε κανέναν ἄνθρωπο, καμμιὰ γυναικούλα, κανένα παιδί, ποὺ οὔτε κοίταζαν καλὰ-καλά, νὰ ἰδοῦν ποιοὶ ἦταν μέσα στὸ τρεχάτο αὐτοκίνητο. Πείραζα τὴν Κάκια: «—Ἔ, δὲν γίνεσαι καὶ πολὺ ρεζίλι σ' αὐτοκίνητο χωρὶς κουρτίνες...» Γελοῦσε. Εἶχε συνηθίσει πιὰ τὴν ἰδέα καὶ δὲν καθόταν τόσο συμμαζεμένη πρὸς τὰ μέσα, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται. Ἴσως κι' ἡ ἴδια εἶχε ξεχάσει γιὰ μιὰ στιγμὴ πὼς φοροῦσε ἄσπρο πέπλο μὲ λεμονάνθια στὸ κεφάλι...

Κάπου, τὸ αὐτοκίνητο ἔπρεπε πάλι νὰ στρίψῃ. Καὶ φυσικὰ λιγόστεψε τὴ γρηγοράδα του. Ἐκεῖ, στὸν ἄλλο δρομάκο ποὺ μπήκαμε, εἶδα μπροστά μου ἕνα κοριτσάκι. Ἦταν ὡς ἐννιὰ χρονῶν καί, μὲ τὰ κυριακάτικά του, κατακόκκινα, στεκόταν στὸ στενὸ πεζοδρόμιο ἀπέξω ἀπὸ ἕνα χαμηλὸ σπιτάκι. Μόλις ἄκουσε αὐτοκίνητο, γύρισε μὲ περιέργεια νὰ ἰδῇ. Κι' εἶπα μέσα μου: «πῶς θὰ τῆς φανῇ, πῶς θὰ κάμῃ τώρα ποὺ θὰ ἰδῇ ἄξαφνα νύφη». Δὲν πρόφτασα νὰ τὸ πῶ, καὶ βλέπω τὸ κοριτσάκι ἐκεῖνο... μεταμορφωμένο. Ὤ, τί χαρούμενη ἔκπληξη ἦταν ἐκείνη ποὺ ζωγραφίστηκε στὸ προσωπάκι του!.. Σήκωσε τὰ χεράκια του ψηλὰ κι' ἀναπήδησε κάνοντας δυνατά: «Ὤ! ὤ!». Μὰ μ' ἕναν τρόπο τόσο νόστιμο, τόσο χαριτωμένο! Εἶχε ἰδεῖ τὴ νύφη μὲ τὸν ἄσπρο πέπλο καὶ τὰ λεμονάνθια στὸ κεφάλι. Καὶ μπορεῖτε πιὰ νὰ φανταστῆτε τί ἦταν αὐτὸ τὸ ἀναπάντεχο θέαμα γιὰ ἕνα κοριτσάκι ἐννιὰ χρονῶν.

Τί κρῖμα ποὺ τὸ αὐτοκίνητο πέρασο τόσο γρήγορα ἀπέξω ἀπ' τὸ χαμηλὸ σπιτάκι! Μιὰ εἰκόνα, μιὰ ἐντύπωση στιγμιαία. Μὰ δὲν θὰ τὴν ξεχάσω. Μέσα σ' ὅσες εἶχα τὴν ἀξέχαστη ἐκείνη ἡμέρα, πάντα θὰ ξεχωρίζῃ αὐτὸ τὸ κοριτσάκι μὲ τὴ χαρούμενη ἔκπληξη ποὺ ἔδειξε, ὅταν ἀντίκρυσε ἄξαφνα τὴ νύφη...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΧΙΟΝΙ

Ψὲς τὸ πρωῒ σὰν ἔπαψαν
οἱ ὀρνητικοὶ βοριάδες
Πέσαν οἱ πρῶτες τοῦ χιονιοῦ
ἀνάλαφρες νιφάδες.

Καὶ σήμερα σ' ὅλη τὴ γῆ
ἁπλώθηκε τὸ χιόνι
Σὰν ἕνα κρύο σάβανο,
σὰν ἄσπρο ἕνα σεντόνι.

Ἄσπρισαν γύρω τὰ βουνά,
οἱ λόφοι καὶ ὁ κάμπος,
Διώξανε πιὰ τὸ πρῶτο τους
τοῦ φθινοπώρου θάμπος

Κι' ὅπου κανεὶς τὸ βλέμμα του
τὸ ρίξει, ἀντικρύζει
Μιὰ πλάση καθαρότατη
ποὺ τὴ χαρὰ χαρίζει.

Ἀμάραντος

ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς βροχερὲς καὶ κρύες μέρες, ὁ λαμπρὸς ἥλιος ξαναφάνηκε στὸ γαλάζιο στερέωμα, σκορπώντας τριγύρω τὶς ζωογόνες ἀχτίδες του.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἀποφάσισα νὰ κάνω ἕνα μικρὸ περίπατο στὴ λεωφόρο Ἀλεξάνδρας, κάτω ἀπ' τὴ δενδροστοιχία.

Περπατοῦσα εὐχαριστημένος, κοιτάζοντας πότε τριγύρω μου, καὶ πότε τὸν καταγάλανο οὐρανό, ὅπου κάπου-κάπου κανέν' ἀπαλὸ συννεφάκι πρόβαλε γιὰ νὰ σβύσῃ στὴ λάμψη τοῦ βασιλιὰ ἥλιου.

Ἔτσι, μαγεμένος ἀπ' τὴν τόση ὀμορφιὰ τῆς φύσης, ἔφτασα μπροστὰ σὲ μεγάλο κτίριο τῶν φυλακῶν τοῦ Ἀβέρωφ. Ἀπ' τὶς δυὸ μεριές, ὑπῆρχαν φυλάκια, δυὸ πυργίσκοι, ποὺ φύλαγαν στρατιῶτες.

Τ' ἄλλο ὅλο, ἦταν κάτι μεγάλα παράθυρα, μὲ σιδερένιο καγκέλωμα.

Ἦταν τὰ κελλιὰ τῶν φυλακισμένων

Μπῆκα μέσα στὸν ὡραῖο κηπάκο τους γιὰ νὰ κάνω καμμιὰ βολτίτσα, κι' ἀπολαύσω τὴ μυρωδιὰ τῶν διαλεχτῶν λουλουδιῶν.

Μὰ σὲ λίγο, κάτι φωνές, κάτι κλάμματα, ἔφτασαν στ' αὐτιά μου. Γυρίζω κατὰ τὴν πόρτα καὶ βλέπω δυὸ-τρεῖς χωροφύλακες νἄχουν στὴ μέση ἕνα παιδὶ ὡς δεκαεφτὰ χρονῶν.

Πίσω του, μιὰ ἡλικιωμένη μαυροφορεμένη γυναῖκα τοῦ λαοῦ, ἀκολουθοῦσε κλαίγοντας καὶ φωνάζοντας. Στὸ ἕνα της χέρι, κρατοῦσε ἕνα μεγάλο μπόγο. Φθάνουν μπροστὰ στὴ μεγάλη πόρτα τῆς φυλακῆς. Ἕνας χωροφύλακας φυλάει τὸν ἕνοχο, ἐνῶ οἱ ἄλλοι μπαίνουν μέσα.

Στὸ μεταξύ, ἀρκετὸς κόσμος ἔχει περιστοιχίσει τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα, σὰν νἄθελε νὰ μαντέψῃ τί ἔφταιξε τὸ παιδί. Ἀλλὰ ἡ μητέρα ἐξακολουθεῖ νὰ κλαίῃ. Κάποιος τῆς λέει, ὅτι γιὰ νὰ πᾶνε τὸ παιδί της στὴ φυλακή, θὰ πῇ πὼς κάτι κακὸ ἔκανε. Μὰ ἡ μάννα, κανένα δὲ θέλει ν' ἀκούσῃ.

—Ὄχι, λέει, τὸ παιδί μου δὲν ἔκανε τίποτα, ἄδικα τὸ φυλακίζουν Ἄλλοι φταῖνε.

Καὶ χωρὶς νὰ τὴ ρωτήσῃ κανείς, σὰν νἄθελε κάπου νὰ ξεσπάσῃ, ἡ δύστυχη μάννα ἐξακολουθεῖ:

— Νά, τὸ παιδί μου ἀπὸ μικρὸ ἦταν καλό. Στὸ σχολειό του ἦταν τακτικός.

Μὰ δὲν ξέρω κι' ἐγώ, πὼς σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ χαλάῃ. Δὲ διάβαζε, ἔφευγε ἀπ' τὸ μάθημα, καὶ δὲ λογάριαζε κανένα.

Ἀναγκάστηκα κι' ἐγώ, νὰ τὸν πάψω ἀπ' τὰ μαθήματα, καὶ νὰ τὸν βάλω νὰ μιάσῃ δουλειὰ σ' ἕνα σιδεράδικο. Ἀλλὰ κι' ἐκεῖ δὲν προόδευε.

Ἔμπλεξε μ' ἄσχημες παρέες, καὶ σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ κακνίζῃ. Μὰ δὲν ἔφτανε μόνο αὐτό. Πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες, μαζὶ μὲ κάτι φίλους του, πῆγαν νὰ κλέψουν κάποιο χρυσοχοεῖο.

Μὰ τὸ παιδί μου δὲ φταίει, ὄχι, δὲ φταίει. Αὐτοὶ οἱ καταραμένοι φίλοι του τὸ παράσυραν γιὰ νὰ κάνῃ αὐτὴ τὴν κακιὰ πράξη.

Ἐγώ, ἐξακολουθεῖ, φώναξα στὸ δικαστήριο, τὸν ὑπεράσπισα ὅσο μποροῦσα. Μά, δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη».

Τἄξέλεγε ἴσως; αὐτά, γιὰ νὰ σκεπάσῃ τὴν ἄσχημη πράξη τοῦ γιοῦ της. Πάντα ἡ μάννα θέλει νὰ δικαιολογήσῃ κάθε κακή του πράξη. Αὐτὴ εἶναι ποὺ σκοτώνεται γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ παιδί της, αὐτὴ εἶναι πάλι ποὺ καμαρώνει κάθε καλή του πράξη.

Μόλις εἶχε τελειώσει τὴν τελευταία της φράση ἕνας ἀστυνομικός, βγαίνοντας, κάνει νόημα στὸν ἄλλο, νὰ προχωρήσῃ. Αὐτός. τραβώντας τὸ παιδί, ἀνεβαίνει σιγὰ σκαλάκια.

Ἡ μάννα, ξεσπάει σὲ λυγμούς, πέφτει μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ ἀστυνομικοῦ, χωρὶς νὰ τοὺς ἀφίνῃ νὰ προχωρήσουν.

—Ὄχι, ὄχι, ἄλλοι φταῖνε, δὲν εἶναι κλέφτης τὸ παιδί μου, ξαναφωνάζει.

Αὐτό, κοιτάζει τριγύρω του, μὲ μιὰ ἀπάθεια. σὰ νὰ μὴν εἶχε κάνει τίποτα.

Μὰ ὁ χωροφύλακας τὴ σπρώχνει καὶ προχωρώντας κλείνει τὴ βαρειὰ πόρτα τῆς φυλακῆς. Κι' ἡ μάννα μένει μόνη, μόνη ἕνα ἐρείπιο τῆς τύχης, ἕνα ἀξιολύπητο κουρέλι.

Πειραιωτάκι

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ

Ἀρκετὴ ὥρα εἶχε περάσει ποὺ φύγαμε. Τὸ νησί μας γινόταν ὅσο ἀπομακρυνόμαστε καὶ πιὸ ἀκαθόριστο σὰν σύννεφο. Ὁ ἥλιος εἶχε πιὰ γείρει κι' ὁ θαλασσινὸς ἀέρας ἀρχίζε νὰ τσούζῃ στὰ μοῦτρα.

Καθόμουνα σὲ μιὰ κουνιστὴ πολυθρόνα στὴν πρύμνη ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἕλικα, ποὺ κάθε της στροφὴ μᾶς ἀπομάκρυνε πιὸ πολὺ ἀπὸ τοὺς δικούς μας.

Ἀπὸ τὴν κούραση κι' ἀπὸ τὸ κούνημα τοῦ βαπορίου καὶ τὸν ἐρχομὸ τῆς νύχτας μ' ἔπιασε ἕνα εἶδος νάρκης κι' ἄθελα μισόκλεισα τὰ μάτια μου.

Στὴ φαντασία μου τότε, στὴν ἀρχὴ ἀκαθόριστα, θολά, μὰ σὲ λίγο ζωντανεμένα, ξύπνησαν μέσα μου ὅλα τὰ χαρούμενα γεγονότα ποὺ εἶχαν συμβεῖ ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι: τ' ὡραῖο μας ταξίδι μαζὶ μὲ ὅλες ὡς καὶ τὶς πιὸ μικρὲς λεπτομέρειες. Νά, φθάσαμε στὸ σπίτι ὅπως τ' ἀφήσαμε· κάθε γωνιὰ ὅπως ἦτανε. Μπροστά τους γυρίζει κανεὶς τέσσερα-πέντε χρόνια πίσω. Νά, στὴ μεγάλη καρυδιά, ποὺ τόσες φορὲς μὲ εἶχαν γνωρίσει οἱ κορφές της, τ' ὄνομά μου γραμμένο γιὰ νὰ μὲ θυμᾶται αἰώνια. Ἐδῶ μιὰ φορὰ εἴχαμε χτίσει — θαῦμα ἀρχιτεκτονικῆς — ἕνα μικρὸ καλυβάκι ὅπου περνούσαμε τόσες ὧρες παιδικῆς ξεγνοιασι ς...

Ἄξαφνα κτυπώντας ἀπότομα δυνατά, τὸ κουδούνι τοῦ φαγητοῦ μ' ἔβγαλε ἀπ' τὶς νοσταλγικές μου σκέψεις.

Ἀφρὸς τοῦ Ἰονίου

ΤΑ ΑΔΕΙΑ ΚΑΛΑΘΙΑ

Στὴ γιορτή μου μοῦ ἔφεραν τρία καλάθια φορτωμένα λουλούδια.

Ἐν' ἀπ' αὐτὰ ξεχώριζε, στολισμένο μὲ κάτασπρα μπουμπούκια καὶ γιασεμί. Ἔμοιαζε ἔτσι ὅπως ἦταν ὑψηλό, λίγο λεπτοκαμωμένο στὸ μέσο καὶ κατάλευκο ἀπ' τὰ λουλούδια, μὲ νεαρὴ νυφούλα.

Τά φῶτα ἐξαΰλωναν τὴν ἀνθένια ὀμορφιά τους καὶ τὸ λεπτὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν τους ἐμεθοῦσε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὰ λουλούδια εἶχαν χάσει λίγη ἀπ' τὴ δροσερότητά τους. Τὴ δεύτερη ἔγειραν μαραμμένα τὰ λευκά τους κεφαλάκια καὶ τὸ ἄρωμά τους δὲ μεθοῦσε πιά. Σιγὰ-σιγὰ τὰ τρυφερά τους πέταλα ἄρχισαν νὰ μαζεύουν, νὰ κιτρινίζουν. Ἕνα πρωῒ, ἡ μαμμὰ πέταξε τὰ πεθαμένα λουλούδια.

Κι' ἔμειναν τὰ καλάθια ἄδεια, μὲ τὸ ψηλό τους στεφάνι καὶ τὸ σκοτεινό τους χρῶμα.

Πόσα πράγματα δὲ μοιάζουν μὲ τὰ ἄδεια καλάθια! Κάθε ὄμορφο στὸν κόσμο ἔρχεται στιγμὴ ποὺ χάνει τὴν πρόσκαιρη ὀμορφιά του.

Κάποτε διάβασα σ' ἕνα βιβλίο ὅτι ἕνας ἀρνήθηκε νὰ δῇ μιὰ στερνὴ φορὰ ἀγαπημένο φίλο του νεκρό, μὴ θέλοντας νὰ σβύσῃ ἀπ' τὸ νοῦ του τὴν ὡραία εἰκόνα ποὺ εἶχε γι' αὐτὸν ὅταν ζοῦσε.

Φρανσίνα

Ο ΓΑΤΟΣ ΜΑΣ

Ἂν περάσετε καμμιὰ φορὰ ἀπ' τὸ σπίτι μας θὰ ἰδῆτε στὴν πόρτα ἕνα παχουλό, καφετὶ πραγματάκι ποὺ κοιμᾶται ξαπλωμένο στὸν ἥλιο. Αὐτὸ τὸ πραματάκι εἶναι ὁ γάτος μας ποὺ τὸν λένε Ρώνη. Ξέρετε γιατὶ τὸν βγάλαμε ἔτσι; Ἀπλούστατα. Γιατὶ ὁ κὺρ-Ρώνης πάντα ξαπλωμένος νωχελικὰ ροχαλίζει, καὶ κάνει ἀδιάκοπα Ρρών, ρρών, ρρών. Λὲς κι' ἔχει καμμιὰ σφυρίχτρα στὴ μύτη του, κι' ὅταν ἀνοίγουν τὰ ρουθούνια του, μὲ τὸν ἀγέρα ποὺ μπαίνει, σφυρίζει. Ἔχει δυὸ ναζιάρικα μαῦρα ματάκια κι' ὅταν τὸν φωνάξεις κάγει καραπονιάρικα: «Νιάου, νιάου».

Ὅλη ὥρα τὸν βλέπεις καθισμένο στὸν ἥλιο νὰ γλείφεται. Σηκώνει ἑπάνω τὸ ἕνα ποδαράκι του κι' ἀρχίζει τὴ δουλειά.

Ἡ μύτη, τὸ στόμα, τὸ κεφάλι σὲ λίγο ὅλα καθαρίζονται καὶ τὸ τρίχωμά του λάμπει στὶς ἀχτίνες τοῦ ἥλιου.

Ὅταν τελειώσῃ τὸ γλύψιμο ξαπλώνεται φαρδειὰ-πλατειὰ καὶ μὲ μάτια μισόκλεισα παίζει τὴν οὐρά του.

— Ψὶτ-ψίτ, τοῦ φωνάζω καμμιὰ φορά, γιὰ νὰ τὸν πειράξω.

Ἀμέσως ἀνοίγει τὰ ματάκια του, τεντώνει τ' αὐτιά, καὶ γυρίζει τὸ κεφάλι κοιτάζοντας μ' ἀπορία, σὰν νὰ γυρεύῃ τὸν ἀδιάκριτο ποὺ τόλμησε νὰ χαλάσῃ τὴν ἡσυχία του. Κι' ὅταν δῇ ὅτι κανένας δὲν ὑπάρχει, ξαναξαπλώνεται καὶ σὲ λίγο χοχαλίζει κιόλας.

Ὅταν ἔχει ὄρεξη πάει καὶ τρίβεται στὰ πόδια τῆς ἀδελφούλας μου, γουργουρίζοντας, σὰ νὰ τῆς λέῃ: «Σήκω, εἶναι ὥρα γιὰ παιχνίδι».

Ἡ ἀδελφούλα μου παίρνει τότε ἕνα κουβάρι κι' ἀρχίζει νὰ τὸ ξετυλίγῃ. Καθώς τὸ ξετυλίγει, τὸ κουβάρι ἀναπηδᾶ καὶ κάνει κύκλους στὸ πάτωμα, Χὸπ-χόπ! Μόλις τὸ δεῖ ὁ Ρώνης, μ' ἕνα πήδημα βρίσκεται δίπλα του. Μὰ τὸ κουβάρι γλυστρᾶ καὶ πηδᾶ ἀλλοῦ. Τρέχει ὁ Ρώνης ἀδιάκοπα, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀθεόφοβο στριφογυρίζει σὰ σβοῦρα. Μόλις κάνει νὰ γυρίσῃ ὅλο, ξεγλυστρᾶ.

Ἀφοῦ δεῖ ὅτι μάταια τὸ κυνηγᾶ κάθεται στὴ μέση κι' ἀρχίζει νὰ θυμώνῃ. «Νιάαρ, νιάου ου. νιάρρρ», κάνει καὶ γουρλώνει τὰ μάτια του. Μὰ τὸ κουβάρι στέκει ἀτάραχο χωρὶς νὰ τὸ νοιάζουν οἱ φωνὲς κι' οἱ θυμοὶ τοῦ γάτου.

«Αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται» σκέπτεται ὁ Ρώνης. «Εἶμαι θυμωμένος τόσο πολὺ κι' αὐτὸ μὲ περιφρονεῖ».

Καὶ ξαναρχίζει: «Νιάρρ, νιάρρ, νιάρ». Στὸ τέλος βαριέται καὶ φεύγει, ρίχνοντας στὸ κουβάρι μιὰ ὀργισμένη ματιά.

Κάθε ἀπόβραδυ βγαίνει—ἀπ' τὸ παράθυρο—γιὰ τὸν συνηθισμένο του περίπατο. Βγαίνοντας ὅμως συναντᾶ τὸ κοροϊδευτικὸ βλέμμα τοῦ κύρ-σκύλου, καὶ κοντοστέκεται.

Καμμιὰ φορὰ ἀρχίζει τὸν καυγὰ μαζί του καὶ βάζει τὶς φωνές. Ἄλλες φορὲς πάλι τὸν περιφρονεῖ καὶ προχωρεῖ.

Κάθε βράδυ κοιμᾶται στὰ πόδια τῆς ἀδελφούλας μου καὶ κάνουν τὰ δυό τους ἕνα πολὺ ὡραῖο σύμπλεγμα. Εἶναι καὶ τὰ δυὸ τ' ἀγαπημένα παιδιὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ δὲν χωρίζουν ποτέ.

Νίνα-Νόρα

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΣΤΟ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Φρέσκες καὶ καλοδιάθετες, συναθροισθήκαμε ἐκεῖνη τὴν μέρα ὅλες οἱ συμμαθήτριες, ἕτοιμες γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Μουσείου. Χαρούμενες καὶ φλυαρῶντας ἀδιάκοπα, κατεβαίνομε βιαστικὰ τὶς μεγάλες μαρμάρινες σκάλες τοῦ σχολείου, χωρὶς νὰ πολυπροσέχουμε στὴν καθηγήτριά μας, ποὺ τοῦ κάκου, πασχίζει ἡ καϋμένη νὰ ἐπιβάλῃ τὴ σιωπή.

Χωνούμαστε γρήγορα στὸ λεωφορεῖο, ρίχνοντας κάπου-κάπου μιὰ ματιὰ στοὺς ἐδῶ κι' ἐκεῖ σταματημένους ἀραπάδες ποὺ μᾶς κοιτάζουν περίεργα, καὶ νἄμαστε κιόλας στὸ Μουσεῖο.

Περνοῦμε τὴ μεγάλη εἴσοδο καὶ ξαφνικά, ἀντικρίζουμε, σὰν γίγαντες, μπροστά μας, τὸ περίφημα ἀγάλματα τῶν Φαραώ. Πέτρινα ἢ ἀπὸ γρανίτη, στέκουν ἐκεῖ, ἐπιβλητικά, δείγματα τῆς ἀρχαίας τέχνης!

Προχωρώντας, πάντα ἀνάμεσά τους, ἀφίνουμε πίσω μας τὶς μεγάλες αἴθουσες, τὴν μιὰ ὕστερα ἀπ' τὴν ἄλλη.

Ἐδῶ εἶναι τὸ διαμέρισμα τοῦ Τουταγχαμόν. Ἄρματα, καθίσματα, ἄπειρα πλούτη ἀπὸ χρυσαφικά, στολίζουν τὶς διάφορες μεριές του. Νὰ καὶ τὸ ἄγαλμά του, τὸ χρυσὸ κρεββάτι του!

Ἐκεῖ, οἱ σαρκοφάγοι, μεγάλες κι' ἐπιχρυσωμένες ποὺ χρησιμευαν γιὰ θῆκες τῶν πλουσίων φερέτρων, κρατοῦν μιὰ ὁλόκληρη αἴθουσα.

Πιὸ πέρα βλέπεις μιὰ μεγάλη συλλογὴ ἀπὸ ἀστερίσκους, μικρὲς Πυραμίδες, ἀγαλματάκια ζώων, ἰδίως βωδιοῦ, τοῦ ἱεροῦ ζώου τῶν Ἀρχαίων.

Ἔτσι προχωρώντας φθάνουμε στὶς μούμιες. Τυλιγμένη σ' ἕνα ὕφασμα περιδεμένο μ' ἕνα χρωματιστὸ κορδόνι, ἐκεῖ, σ' ἕνα φέρετρο, μιὰ μούμια εἶναι κρυμμένη. Πρὶν ἀπὸ τόσα χρόνια, κι' ὅμως, τὸ ὕφασμα φαίνεται τόσο καινούργιο!

Γιὰ μιὰ στιγμὴ αἰσθάνομαι μιὰ ἀνατριχίλα σ' ὅλο μου τὸ κορμί.

Ἕνα σῶμα διατηρημένο ἐπὶ χιλιάδες χρόνια, ἕνα σῶμα ἄψυχο, μὲ σάρκες καὶ ὀστά, βρίσκεται ἐδῶ, μπροστά μου!

Ἡ φαντασία μου κάνει ἀμέσως φτερά, πετᾶ μακρυά, ἐκεῖ, στὰ παλιὰ χρόνια...

Φαντάζουμαι τοὺς Ἀρχαίους Αἰγυπτίους νὰ ταριχεύουν ἕνα πτῶμα, ἕνα ὁμόφυλό τους, μόλις ἔχει πεθάνει.

Φαντάζουμαι, κι' οἱ σχετικὲς γνώσεις μου, βοηθοῦν τὸ μυαλὸ στὴν κάπως δύσκολη δουλειά του. Φαντάζουμαι... καὶ θαυμάζω τὴν παλιὰ τέχνη τὸ ἀρχαῖο μυαλό, ποὺ κατόρθωνε νὰ διατηρῇ ὑλικῶς τὸν ἄνθρωπο, ἐνῷ ἡ ψυχὴ πετοῦσε, πετοῦσε μακρυά, στὸν ἄυλο κόσμο, τὸν κόσμο τῆς αἰωνιότητος.

Ἴσις

ΠΟΘΟΙ

Πεθύμησα νὰ εἶχα μιὰ βαρκούλα,
Ὀλόλευκη, περήφανη, γοργὴ
ἀγάλια, μὲ τοῦ μπάτη τὴν πνοούλα
Νὰ ἔφευγα μαζί της μιὰν αὐγή.

Τὸ κάτασπρο πανάκι της ν' ἀνοίξω
Στὸ πέλαγος βαθειὰ νὰ ξανοιχτῶ,
Μακρυά μου ὅτι γνώρισα ν' ἀφήσω
Σὲ γλύκα ὀνείρου γιὰ νὰ ξεχαστῶ.

Νᾶχω τὴ θάλασσα μονάχη συντροφιά [μου,
Τ' ὄμορφο κῦμα της νανούρισμα γλυκό,
Τὸ βελουδένιο οὐρανὸ γιὰ σκέπασμά [μου,
Τὸ φεγγαράκι μόνο σύντροφο πιστό.

Θέλω ν' ἀκούσω τὰ τραγούδια ποὺ τ' [ἀγέρι
Θὲ νὰ τονίζῃ ἀπαλά, φτωχὴ καρδιά.
Σὰν τὴ βαρκούλα μου ἀνάλαφρα θὰ [φέρῃ
Σὲ μακρινή, παραμυθένια ἀμμουδιά.

Σ' ἄγνωστες χῶρες μαγικές, εὐλογημέ- [νες,
Ποὺ αἰώνια ἀνοιξις ἀνθεῖ, κι' ἀκρογια- [λιὲς
Ἔχουν κρινόσπαρτες καὶ αὐροφιλημέ- [νες,
Ὅπου σκορπίζονται γλυκειὲς μοσκοβο- [λιές.

Πεθύμησα νὰ εἶχα μιὰ βαρκούλα
Ὀλόλευκη, περήφανη, γοργή
Ἀγάλια μὲ τοῦ μπάτη τὴν πνοούλα
Νὰ ἔφευγα μαζί της μιὰν αὐγή.

Ρέμβη

ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ ΦΥΣΗ

Κάπου-κάπου ξεπροβάλλει κανένα χορταράκι ἀπὸ τὸ κατάλευκο σκέπασμα τῆς γῆς. Ἀφρότο σὰ βαμπάκι, τριβουλωτὸ σὰ ζάχαρη, κσμαρώνει ἐπάνω στὸ χῶμα.

Ὅλος ὁ τόπος εἶναι ἄσπρος καὶ μόνον μερικὰ ἀλύγιστα κι' ἄφοβα κυπαρίσσια, μὲ τὶς μυτερὲς κορφές τους στέκονται ὑπερήφανα σὰ νὰ θέλουν νὰ σχηματίσουν ὡραιότερη τὴν εἰκόνα στὸ θεατὴ ποὺ κοιτάζει.

Τὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν βαστάζουν θέλοντας καὶ μὴ τὸ βαρὺ λευκὸ ὄγκο.

Ὁ σκύλος φαίνεται σὰ νὰ εἶναι εὐχαριστημένος καὶ πηδᾶ ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπὸ κεῖ, μὴ μπορώντας νὰ καταλάβῃ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ πατοῦν τὰ πόδια του.

Ποῦ καὶ ποῦ φαίνεται κανένας φτωχὸς σπουργίτης ζητώντας τροφή, μὰ ποῦ νὰ στυθῇ ὁ καϊμένος, καὶ τί νὰ φάῃ ποὺ ὅλα τὰ ἔχει σκεπάσει τὸ χιόνι;

Στέκεται σ' ἕνα τζάμι καὶ κοιτάζει πρὸς τὰ μέσα, ζητώντας ἐλεημοσύνη.

Μὰ τί νὰ δῇ! μιὰ φτωχὴ οἰκογένεια ἀπὸ τέσσερα-πέντε ἄτομα κάθεται γύρω στὴ φωτιὰ μαζεμένη, ἐνῶ ἀπ' τὴ μισοχαλασμένη σκεπὴ πέφτει λίγο-λίγο τὸ χιόνι μέσα. Ἡ θλίψη ζωγραφίζεται στὸ πρόσωπο τοῦ σπουργίτη καὶ πετώντας σ' ἄλλο σπίτι γιὰ νὰ βρῇ κανένα ψιχουλο, λέει:

— Δὲν εἶμαι μόνος.

Παγωμένο Καλοκαίρι

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Γιολάντα στὴ Γιόλα: —Εἶδες πῶς μοιάζουν αὐτὰ τὰ δίδυμα ἀδερφάκια:
— Ναί, προπάντων τὸ μικρό!

Τέλλος Ἄλκης

***

— Μίμη, σοῦ φώναξα τόσες φορές δὲν ἄκουσες;
— Ὄχι, μπαμπά, μόνο τὴν τετάρτη φορὰ ἄκουσα.

Μελαγχολικὴ Ὀνειροπόλος

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *40* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1933), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῆ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894-1928 τιμῶνται ἕκαστος δραχμὴ δρ. *80* καὶ γραμμένος δρ. *85*, Οἱ δὲ *Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καὶ 1933* τιμῶνται ἕκαστος δραχμὴ δρ. *110* καὶ γραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. *15* ὁ γραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 35 εἴτε ἄρραφος εἴτε γραμμένος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 17 Ἰανουαρίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο: ζυγίζετέ τα! —Δὲν ἀπαντῶ σὲ ἀπορίες ποὺ τὶς λύνει ὁ Ὁδηγὸς τῶν Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

ΝΑ σᾶς συστήσω πρῶτα ἕνα καλὸ βιβλίο. Εἶναι μυθιστόρημα τοῦ γάλλου συγγραφέα *Πιέρ Λ' Ἐρμίτ*, ποὺ τὸ μετάφρασε μὲ τὴν ἀβειά του ἡ φίλη μας *Γιαννούλα Γιαννουλοπούλου* καὶ τὸ τύπωσε τελευταῖα στὴν Κύπρο ὅπου μένει. Ἐπιγράφεται «**Ἡ γυναίκα μὲ τὰ κλειστὰ μάτια**» κι' εἶναι μιὰ πολὺ ὡραία ἱστορία καριτσιοῦ ποὺ βιοπαλαίει, τερπνή, συγκινητικὴ καὶ διδακτική. Χρόνια εἶχα νὰ διαβάσω βιβλίο γιὰ μεγάλους τόσο καλογραμμένο καὶ μὲ τόσο ἠθικὲς βάσεις. Μοιάζει τόσο λίγο μὲ τὰ μοντέρνα μυθιστορήματα! Κι' ὅμως κι' αὐτό, στὴ μορφή του, στὸν τρόπο του, εἶναι μοντέρνο. Μόνο ποὺ ὁ σκοπός του εἶναι νὰ δώσῃ θάρρος στὸν ἀναγνώστη καὶ νὰ τὸν στηρίξῃ στὴν ἀρετή. Κι' ἡ μετάφραση τῆς *Γιαννουλοπούλου* πολὺ-πολὺ καλή. Γι' αὐτὸ συσταίνω ξεχωριστὰ αὐτὸ τὸ βιβλίο στοὺς μεγαλύτερους, καὶ προπάντων στὰ κορίτσια.

Γραμματοπλημμύρα, παιδιά μου! Σήμερα, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσω πάρα πολλὰ γράμματα γιὰ τὸ ἐπόμενο—καὶ θάφησω ἀρκετὰ—θὰ πῶ ἀπὸ λίγα λόγια σ' ὅσο περισσότερους μπορέσω.

Γιαννούλα Γιαννουλοπούλου, ἔλαβα εὐχαριστῶ. Γιὰ τὸ βιβλίο σου γράφω παραπάνω. Ἔδωσα καὶ τὸ γράμμα στὸν κ. Ξ. ποὺ σὲ συγχαίρει γιὰ τὴν καλὴ ἐκλογὴ καὶ τὴν καλὴ μετάφραση. Χαιρετισμοὺς στὸν ξάδερφό σου, τὸν γιὸ τοῦ παλιοῦ μου φίλου *Ἡνθουσιόδους Κυπρίου*.

Πολὺ ἀφηρημένη βέβαια ἡ Διαπλασοπούλα ποὺ σοῦ ἔγραψε, *Χάρολντ Δόϋντ*, χωρὶς νὰ σοῦ σημειώσῃ καὶ διεύθυνση γιὰ νὰ τῆς ἀπαντήσῃς. Δὲν ἀρκοῦν τάγγλικὰ καὶ κάνεις καλὰ ποὺ μαθαίνεις τώρα καὶ γαλλικά.

Δεσποινὶς Πεισματάρα, σοῦ ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἶδες, τὸ ψευδώνυμο. Ναί, φαντάζομαι τὴ χαρὰ σου ὅταν ὁ μπαμπᾶς σοῦ εἶπε πῶς σ' ἐνέγραψε καὶ σοῦ ἔφερε τὰ πρῶτα φυλλάδια. Μὰ κι' ἐγὼ χάρηκα ὅταν ἔλαβα τὸ πρῶτο σου γράμμα, τόσο ὡραῖο, κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά.

Ναί, *Μάριολάκι*, οἱ γιορτὲς πέρασαν κι' ἄρχισε πάλι ἡ συνηθισμένη μας ὄχι λιγώτερο εὐχάριστη ζωὴ τοῦ σχολείου. Δὲν ξέρω, οὔτε μπορῶ νὰ φανταστῶ γιατὶ ἡ *Μέντιουμ* ἔχει νὰ σοῦ γράψῃ δυὸ μῆνες, ἐνῷ εἴχατε τόσο τακτικὴ ἀλληλογραφία. Ἐλπίζω νὰ σοῦ γράψῃ τώρα καὶ νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσῃ ἡ ἴδια.

Χαίρω πολύ, *Ξανθὸ Ἀραπάκι*. Καὶ βέβαια ἦταν καιρὸς νἀρχίσῃς νὰ μοῦ γράψῃς καὶ σύ, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια ποὺ εἶσαι συνδρομήτρια. Ξέρω πόσα μαθήματα ἔχεις στὴν Γ' τοῦ Γυμνασίου, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα, ἄμα θέλῃς ὅμως, πάντα θὰ βρίσκῃς λίγον καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς.

Καλὰ τὸ μάντεψες, *Μπουμπουλίνα*: καὶ τὶς γιορτὲς ἐγὼ ἀσχολοῦμαι μὲ τὰ παιδιά μου, γιατὶ καὶ τὸ φύλλο πρέπει νὰ βγῇ στὴν ἡμέρα του, κι' οἱ παραγγελλίες ποὺ μοῦ γράφουν νὰ ἐκτελεσθοῦν, καὶ στὰ γράμματά τους νἀπαντήσω. Ἀλλὰ κι' ἔτσι παρνῶ τὶς γιορτὲς εὐχάριστα, κι' ἴσως πιὸ εὐχάριστα παρ' ἂν διασκέδαζα...

Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, *Τιτάν*. Τὸ ψευδώνυμό σου δημοσιεύθηκε ἕβδομο στὸ 4ο φυλλάδιο. Θάσαι πολὺ καλὸ παιδὶ ἀφοῦ, πρὶν τελειώσουν οἱ γιορτές, πεθύμησες τὸ σχολεῖο, τὸ «πνευματικό» σου σπίτι»...

Μὲ συγκίνησε πολύ, *Μυρέλλα*, τὸ γράμμα ποὺ συνοδεύει τὴν ἀνανέωσή τῆς συνδρομῆς σου. Ὤ, βέβαια θὰ ζῶ ὅσο ἔχω παιδιὰ νὰ μάγαποῦν σὰν καὶ σένα. Καὶ κάθε χρόνος ποὺ περνᾷ, θὰ στολίζῃ τὴ βιβλιοθήκη σου μὲ ἀκόμη ἕναν καινούργιο τόμο μου, σὰν αὐτοὺς ποὺ καμαρώνεις ὁμορφοδεμένους καὶ σοῦ ἀρέσει τόσο νὰ τοὺς ξεφυλλίζῃς...

Δὲν ἤταν δυνατὸ νὰ σοῦ θυμώσω, *Μίκυ-Μάους*, ἀφοῦ ξέρω πῶς εἶσαι στὴν Γ' τοῦ Γυμνασίου κι' ἔχεις τόσα μαθήματα. Ἀπεναντίας χάρηκα καὶ πρέπει νὰ σ' εὐχαριστήσω πού, μόλις εὐκαίρησες μὲ τὶς γιορτές, κάθησες καὶ μοῦγραψες ἕνα μεγάλο κι' ὡραῖο γράμμα.

Εὖγε, *Ἀφροδίτη τῆς Μήλου!* Κι' ἡ παράφρασή σου—διασκευὴ μᾶλλον—ὡραία, κι' ὁ πρόλογός σου φιλολογικώτατος καὶ στὸν πρέποντα τόνο. Στὸ ἐρχόμενο θὰ συστήσω τὸ βιβλιαράκι σου, ποὺ πραγματικῶς προσθέτει κάτι στὴν Παιδικὴ Θεατρικὴ Λογοτεχνία μας. Πολλὴ χαρὰ μοῦ προξένησε καὶ τὸ γράμμα σου πού, ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό, μοῦ φάνηκε σὰ μιὰ ἐπιστροφή...

Ἀλήθεια, *Θλιμμένη Γοητεία*, χαιρόμαστε ὅλοι ὅταν φεύγῃ ἕνας χρόνος κι' ἔρχεται καινούργιος, ἀλλὰ λυπόμαστε ὅταν γερνοῦμε, ἐνῷ ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων φέρνει τὸ ἀναπόφευκτο κακό, τὸ γῆρας. Ναί, ἀλλὰ τὴν Πρωτοχρονιὰ αὐτὸ τὸ ξεχνοῦμε. Ἐπίσης τὸ ξεχνοῦμε καὶ τὴ γιορτὴ τῶν γενεθλίων μας. Κι' ἴσως καλύτερα νὰ τὸ ξεχνούσαμε πάντα...

Ἔλαβα, *Ἀφρὲ τοῦ Ἰονίου*, ἐξετέλεσα κι' εὐχαριστῶ πολύ. Διαγωνισμὸς πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων θὰ προκηρυχθῇ σὲ λίγο. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἑνὸς Γρίφου

o
o o
ι
o o
o

μπορεῖ νὰ διαβασθῇ μ' ὅλους τοὺς τρόπους ποὺ λὲς (εἰς ο ι, ἐν ο ι, ι εἰς ο, ι εν ο, ι σὲ ο, ι σ' ο, ο περὶ ι κτλ). Ὅσο γιὰ τὸ Γρίφο ποὺ φέρνεις παράδειγμα, τυπικῶς εἶναι σωστός, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ἄλυτος γιὰ τὸ πολύπλοκο τῆς πρώτης εἰκόνας.

Δυὸ ξεσπαθώματα κιόλα, *Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων*, ὦ, μὰ σ' εὐχαριστῶ πάρα πολύ! Οἱ παραγγελίες ἐξετελέσθησαν, ἀργὰ λιγάκι, γιατὶ ἄργησε ἡ ἐπιταγή.

Φρίντα Κυρρέρ, χαίρω πάρα πολὺ γιὰ τὴν ἐγγραφή σου Ὤ, τὴ θυμοῦμαι τὴν καλή σου μαμμά, τὴν παλιά μου *Τρελλὴ Ἀτσιγγάνα*, ἐνθουσιώδη Διαπλασοπούλα, ὅπως τώρα θὰ γίνῃς καὶ σύ... Σοῦ ἔστειλα καὶ τὸν τόμο. Καλόμματα κόκκινα μὲ χρυσὰ γράμματα, ὅπως ἄλλοτε, δὲν ἔχω πιά.

Εἶσαι δικαιολογημένος, *Ἑλληνικὲ Οὐρανέ*. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐξακολουθῇς νὰ μάγαπᾷς τόσο, θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἔγραφες κάπου-κάπου. Θὰ ἔλαβες βέβαια τὸ βραβεῖο σου. Ἡ συνδρομὴ τῆς «Νέας Ἑστίας» εἶναι 150 δρ. τὸ χρόνο.

Καὶ σύ, *Ρόλλυ*, δυὸ ξεσπαθώματα μοῦ κάνεις καὶ σ' εὐχαριστῶ πάρα πολύ! Νὰ μοῦ φιλήσῃς τοὺς δυὸ νέους μικρούς μου φίλους. Καὶ ὁ κ. Φλίβων σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις.

Δὲν πειράζει, *Ρίρή*· μόνο νὰ μοῦ γράψῃς ὅταν μπορῇς. Μὲ μεγάλη εὐχαριστήσῃ διάβασα τὸ γράμμα σου. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ γιὰ ὅλα.

Μπράβο, *Κρίτων Ἐξακουστέ*, καὶ τὸ γραμματάκι σου ὡραῖο κι' ἡ ζωγραφιά σου. Γιὰ ὀκτὼ χρονῶν παιδὶ εἶναι κάτι τί. Καὶ βέβαια θὰ μεγαλώσῃς, καὶ θὰ μάθῃς πολλὰ γράμματα, καὶ θὰ γίνῃς «ἐξακουστός» ὄνομα καὶ πράγμα. Γράφε μου ὅσο συχνὰ θέλεις, δὲν βαριέμαι ἐγώ.

Ἐχωριστὰ μ' εὐχαριστῶ τὸ σημερινὸ σου γράμμα, *Παρηγορειά*. Ἐννοῶ πῶς αἰσθάνεσαι ἀληθινὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις καὶ περηφανεύομαι ποὺ ἔχω μπεῖ τόσο βαθειὰ στὴν ψυχή σου. Ἔφερε τὶς ἀσχολίες σου, ἀλλὰ μὴ μάφεύγῃς χωρὶς εἰδήσεις σου πολὺν καιρό.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Φασουλῆς, ἀ. (ΙΠ). Κωβιός, ἀ. (ΘΚ). Βόσπορος, ἀ. (ΑΓ). Νινούλα, κ. (ΑΣ). Ἀναγαλλίς, κ. (??). Λευκὸς Κρίνος, κ. (ΑΤ), Ροδοδάκτυλος Ἠώς, κ. (ΑΧ). Λιμαδόρα. κ. (ΑΜ). Ἄστρο τῆς Αὐγῆς, κ. (ΕΑ). Σατανᾶς, (ὅποιος μπορεῖ ἂς μὲ βρῇ). Νικηφόρος Οὐρανός, ἀ. (ΓΧ). Μαγικὸ Ἀστέρι, ἀ. (ΝΧ). Τσοπάνικη Φλογέρα, κ. (ΛΛ). Τσίκουδο, κ. (;). Αἴσωπος, ἀ. (ΜΚ). Νεράϊδα τοῦ Δάσους, κ. (...). Νεφέλη, κ. (ΘΚ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Αὔρα τοῦ Ζεφύρου, κ. Λιάνα, κ. Ροδόγελη, κ. Μινιόν, κ. Χρυσὴ Νεράϊδα, κ. Μυρτίλλη, κ. Πίγκ-Πόγκ. ἀ. Ἀνθρωπάκος, ἀ. Ἁπλὴ Ζωή, κ. Γλυκειὰ Ὀνειροπόλος, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Θεριστὴς» τοῦ *Τζιτζίκι*. Εἶναι ὡραιότατο, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι τελείως ἀκατάλληλο γιὰ νὰ δημοσιευθεῖ τώρα τὸ καταχείμωνο, τὸ κρατάω γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσω ὅταν θὰ εἶναι ἐπίκαιρο. Ἤν τῷ μεταξὺ τὸ Τζ. μπορεῖ νὰ μοῦ στείλῃ ἐλεύθερα ἄλλο κομμάτι. Τὸ πρόβλημα εἶναι πῶς αὐτὸ τὸ ποίημα, ἐνῷ ἔχει χρονολογία 20.6.33, ἔφθασε στὰ χέρια μου μόλις πρὸ ὀλίγου καιροῦ! —«Ἀδελφικὲς ἀδρότητες» τῆς *Διάνας*. Γιὰ δεύτερη φορά. Δὲν εἶδα κανένα σπουδαῖο διόρθωμα. Μόνο ποὺ ἡ σαλάτα ἔγινε σάντοϋιτς. Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλι πῶς γιὰ νὰ γίνῃ δημοσιεύσιμο τὸ κομμάτι αὐτό, θέλει στὸ δεύτερο μέρος ριζικὴ ἀλλαγή. Ἂς ἀλλάξῃ ἡ ἐκδίκηση τοῦ ἀδελφοῦ τέλας πάντων. Καὶ εἶναι κρίμα νὰ μὴ δημοσιευθῇ, γιατὶ τὸ πρῶτο μέρος εἶναι νοστιμώτατο.—«Μόνη» τῆς *Ἀράμπελης*. Ἔχει αἰσθημα καὶ τροφερότητα, ἀλλὰ εἶναι πολὺ ἀδύνατο καὶ ἄθεο στὶς ἐκφράσεις. Ἀκόμη συνιστῶ — κι' ἡ σύσταση αὐτὴ εἶναι γενικὴ γιὰ ὅλους τοὺς νεαροὺς ποιητὲς τῆς Σελίδας μας—νὰ ἀποφεύγουν νὰ συνεχίζουν τὴ φράση τους ἀπὸ τῆ μιὰ στροφὴ στὴν ἄλλη. Κάθε στροφὴ πρέπει νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ αὐτοτελὴς καὶ στὴν ἔννοια ἀκόμα. Στὸ ποίημα τῆς *Α.* δὲν μπορεῖ κανεὶς ὦς τὸ τέλος νὰ πάρῃ ποθενὰ ἀναπνοή.—«Ἐκδρομούλα» τῆς *Χ. Χ. Χ.* Πολὺ συνηθισμένο. Γιὰ πρώτη προσπάθεια εἶναι καλούτσικο. Γιατὶ ὅμως γραμμένο μὲ μολύβι;—«Τὸ ὄνειρόν μου» τῆς *Ροδανῆς*. Ἐκτενέστατο καὶ πολὺ ἀπίθανο... καὶ ὡς ὄνειρο ἀκόμα. Ὡστόσο ἡ φίλη μας ἔχει πλούσιες ἐκφράσεις καὶ θὰ μπορέσῃ νὰ γράψῃ καλύτερα μιὰ μέρα, φθάνει νὰ συμμορφώσῃ τὴ γλῶσσα της. «Ἀπὸ τὴ ζωή» τῆς *Σφιγγός*. Πολὺ μυθιστορηματικό, Ἐπηρεασμένο ἀπὸ ἀναγνώσματα. Ἡ Σ. δείχνει μεγάλη φαντασία. Γιατὶ δὲν γράφει κάτι ἀληθινὰ πρωτότυπο, ἀπὸ τὴ

δική της τὴ ζωή ;—«Στὰ γαλλικὰ» τῆς *Λεβάντας*. Μπερδεμένο καὶ ἀκατάστατα γραμμένο. Τὸ ἐπεισόδιο μπορεῖ νὰ ἦταν νόστιμο,ἀλλὰ ἡ ἀφήγησή του ὁλότελα πεζή. Δὲν μποροῦσε νὰ γραφῇ μὲ πιὸ ζωὴ καὶ μὲ κάποιο σύστημα ; —«Βροχερὴ μέρα» τοῦ *Γργς*. Δείχνει μεγάλη παρατηρητικότητα ἀλλὰ ἔχει μεγάλο στόμφο κι' ὑπερβολικὲς ἐκφράσεις.'Ασφαλῶς ὅμως ὁ *Γργς* θὰ στείλῃ γρήγορα κάτι καλύτερο. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

'Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της : *'Ελευθερίαν Μ. Χαλκουτσάκη* (ὁ κ. Ξ. ἔλαβε τὴν κάρτα σου καὶ σ' εὐχαριστεῖ πολύ·) *Παυσανίαν 'Ανδριτσανίτην* (ἔστειλα· γιὰ τὴν ἀδελφή σου ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἶδες, ψευδώνυμο·) *'Ασκληπιὸν* (χαίρω πολύ· τὸ διήγημα θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του, περίμενε·) *Λεσποινίδα Ροκοκὸ* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ πολύ· ἐνέκρινα τὸ νέο ψευδώνυμο τῆς ἀδελφῆς σου·) *Βιολέτταν* (ἐθεώρησα καλὸ νὰ κρατήσῃς τὸ ἴδιο ψευδώνυμο ποὺ εἶναι τόσο ὡραῖο·τὴν ταινία τῆς *Π.* τὴν διόρθωσα·) *Βεατρίκην Σταμέλλου* (ἔλαβα, εὐριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα, γράφε μου·) *Κώσταν Θ. Γκουρκούλην* (χαίρω πολύ· σοῦ ἔστειλα καὶ τὸν 'Οδηγό· θὰ πάρῃς βέβαια καὶ ψευδώνυμο·) *Κρητικοπούλαν* (σ' εὐχαριστῶ, ἐπίσης καὶ ὁ κ. Φαίδων· χαίρω ποὺ ἐγνώρισες μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες Διαπλασοπούλες· νὰ καλλιεργήσῃς τὴ φιλία της, ταιριάζετε πολύ·) *Παγωμένο Καλοκαίρι* (σοῦ τὸ ἐνέκρινα· γράφε μου· τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του·) *'Ελπιδοφόρον 'Άλκιμον* (αὐτὸ,καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· ἄλλαξα καὶ τὴ διεύθυνση·) *Λυσόχαρτο* (εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· ὅλες αὐτὲς οἱ «Εἰκόνες Παιδιῶν» εἶναι φωτογραφίες· ἔξοχες ὅμως !) *Γαλαξίαν* (μὲ συγκίνησε τὸ γραμματάκι σου· θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου· εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.) *'Αγράμπελην* (δακτές· ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι νὰ μοῦ γράψῃς στὸ μέλλον πιὸ συχνά . . .) *Χλωμὴν Σελήνην* (μὴ στενοχωριέσαι, τέτοια κατηγορία δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ· γιὰ τοὺς κρίνους τῆς ἀμμουδιᾶς δὲν ξέρω τίποτα ἰδιαίτερο·) *Ταξιδιώτην* (χαριτωμένοι οἱ πρωτοχρονιάτικοι στίχοι σου· κρίμα ποὺ δὲν ἔχω τόπο!) *Πληγωμένο Κορφιατόπουλο, Μιμόζαν* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *10 'Ιανουαρίου* θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 267ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 20 Μαρτίου.

---

76. Λεξίγριφος

Μὲ νότα, μὲ συμπλεκτικό,
'Ο πειρασμὸς ἐνώθηκε,
Καὶ χώρα μας— τί ξαφνικό !
Γενναία φανερώθηκε.

Πνεῦμα τῆς 'Αντιλογίας

77. Στοιχειόγριφος

Σὲ νότα τῆς βυζαντινῆς
Γράμμα προσθέτεις ὡς οὐρά,
Καὶ ζῶο χρήσιμο θὰ ἰδῇς
Νὰ στέκῃ ἐμπρός σου μὲ χαρά.

'Οθέλλος

78. Μεταγραμματισμὸς

Μὲ γνωρίζεις ὡς θεό,
'Αλλὰ ὄχι ἑλληνικό.
"Ενα γράμμα ἂν μοῦ ἀλλάξῃς,
"Οπλο ἀρχαίου θὰ γενῶ
"Η κι' ἀγρίου—μὴν τρομάξῃς !

Κένταυρος

79. Αἴνιγμα

"Αν θὲς τὸ ἀρσενικό μου,
Χωρὶς αὐτὸ δὲν ζεῖς·
Μ' ἂν θὲς τὸ θηλυκό μου
Πόλη πρέπει νὰ βρῇς.

Νυφοῦλα τ' Οὐρανοῦ

80. Δικτυωτὸν

* * * * * * *=Ἀκρωτήριον
* * * *
* * * * * * *=Βασιλεὺς τῆς Ρώμης
* * * *
* * * * * * *=Πόλις τῆς 'Ισπανίας
* * * *
* * * * * * *=Γυνὴ τῆς Γραφῆς

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια:

Γιούλης "Ανθης

81. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 2 8 9 3 0	=Ρωμ.αὐτοκράτωρ
2 9 1 3 0	=Ποταμὸς
3 2 9 3 0	=Μεθυστικὸν
4 3 4 4 2 9 3 9	=Χρῶμα
5 8 2 3 0	='Αρχ. βασιλεὺς
6 5 2 3 0	=Οὐράνιον σῶμα
7 2 7 0 2 8 9 3 0	=Μέγας ζωγράφος
8 4 3 6	=Αἴσθησις
9 2 4 8 2 8	=Πόλις
0 2 4 2 9 3 0	=Νῆσος.

'Ελληνικὲν 'Ιδεῶδες

82. Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

—"Αχ, καϊμένε Μίμη, χάλια τὸ κανες τὸ ξένο καπέλλο.

— Μὰ ποιανοῦ εἶναι, Κώστα ;

— Τοῦ ξαδέρφου μας τοῦ . . .

Τρελλαντώνης

83. Ακροστιχὶς

Τάρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν αἰγυπτίαν θεότητα :

1, Μάντις· 2, Μέγας τραγικὸς ποιητής· 3, 'Αρχαῖος ἰατρός· 4, Βαλκανικὴ πρωτεύουσα.

Πολυφώτης

84. Μικτὸν

πρ - αου - βξ

Σύλλογος «'Ανεμοι»

85. Γρῖφος

$\frac{+}{\text{λέγου}}$ ὦ ! λήγω λόγος

'Απόλλων Σ. 'Αντωνίου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. 'Ασκήσεων τοῦ φύλλου 45

518. Παραδεῖσιον (παρά, δίς, ἴον). —519. 'Αλῆς-Θαλῆς.—520, 'Ερατὼ - ἐρωτῶ.—521. "Αρτα-"Αρτας-Τάρας. 522.

Ο
Α Ξ Ι Ο Σ
Ρ
Ω Ρ Ι Ω Ν
Ε Σ Ω
Τ
Γ Ο Μ Ο Ρ Ρ Α
Π Ρ Ω Τ Ε Υ Σ
Ε Σ Π Ε Ρ Ο Σ
Ι Ο Υ Λ Ι Ο Σ
Ν Ι Κ Η Τ Α Σ
Α Β Ε Σ Σ Α Λ Ω Μ

523-527. Διὰ τοῦ Ρ : *κρίνον, πόρος, δέρμα, ρεῦμα, ὅρκος.*— 528-530. 1. 'Η Σινική· 2, "Εδεσα-"Εδεσσα· 3, 'Ιέραξ. — 531. ΧΡΟΝΟΥ ΦΕΙΔΟΥ. Ο Ρ Χ 'Η ἀνάγνωσις κατὰ στίχον Ν Ο Υ βουστροφηδόν. (ΟΡΧομενός, Ι Ε Φ ΝΟΥμᾶς, 'ΙΕΦθάε, ΔΟΥνα- Δ Ο Υ βις).— 532. Τὰ μεγάλα καράβια ἔχουν μεγάλο κίνδυνο.— 533. *Βαγένι δωδεκάσφηνο, κάθε σφήνα κι' ὄνομα* ='Ο χρόνος κι' οἱ δώδεκα μῆνες. (βαγ ἐν ι, δώδεκα σ, φίνο, καθ ἐς φτ, νάκιον, ὄμμα).

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. "Αλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖο δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις· μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. 'Ο χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ 'Η προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΛΔ' 112]

Σμόλερ, δὲν εἶσθε ὁ Μπ. Πετρ. . . . . ; θυμᾶσθε, ὁδὸς Βαρβάκη ; ***Θέλμα***

[ΛΔ'—113]

Φυλαχθῆτε ! . . θὰ σᾶς ψήσω ὅλους καὶ πρὸ παντὸς τοὺς ἔξυπνους. *Βρυκόλακα, Σκελετέ, Νέλσων,* τί κάνετε ; Προσεχῶς θὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Κέρκυρα.

Σατανᾶς

[ΛΔ'—114]

Δανάη, ἔστειλα. 'Ελληνικὸ 'Ακρογιάλι (Λούλα), φοβᾶσαι νὰ συμπληρώσῃς τὴν ἀπειλή ! . . Τάσο Λούζη, ἀλληλογραφοῦμε ; ***Μυρτίλη***

[ΛΔ'—115]

Σφίγξ, ἄχρηστα τὰ «μὴ μὲ λησμόνει» γιατὶ δὲ σὲ ξέρω. ***Θεότρελλη***

[ΛΔ'—116]

Ταξιδιώτη, τῆς ἀπαγορεύω ἐγώ. *Γουσταῦε,* μὲ μιὰ κιθάρα συντροφιά.

'Ορειέττα

[ΛΔ'—117]

Ανυπόφορη=*Ζιζάνιο.*

Πνεῦμα 'Αντιλογίας

[ΛΔ'—118]

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ τὶς Διαπλασοπούλες. 'Αλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Δ/σις : ὁδὸς Χαλκηδόνος 4, 'Αθῆναι, διὰ 'Ηρώ Χατζηκυριάκου. ***Ροδοδάκτυλος 'Ηώς***

[ΛΔ'—119]

Πρωτομπαίνοντας στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ὅλες· ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, Γράφατε : Καν 'Αθ. 'Αναστασιάδου, Λυσίου 4, 'Αθῆναι, διά : ***"Ισις***

[ΛΔ'—120]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες. Στείλατε : Γεώργιον 'Αναγνωστόπουλον, Λάρισαν. ***'Αθηναῖος Φοιτητής***

[ΛΔ'—121]

Ταξιδιώτη, μὲ συγχωρεῖς· ἀναγνωρίζω ὅτι φέρομαι ἀγενῶς, μά . . .

Γ. Φραΐλιχ

[ΛΔ'—122]

Ανέσπερη Εὐτυχία, Χάρολντ Λόϋντ, Δ/σίς μου : Ἀνίδα "Ανναν 'Αθηναίου, "Ηδρας 22, 'Αθῆναι. Στεῖλτε πρῶτοι· πολὺ θὰ χαρῶ. ***Γουσταῦος***

[ΛΔ'—123]

Χάρολντ Λόϋντ : 'Ελισάβετ Κουντουριώτη, Πόστ-Ρεστάντ, Ταχυδρομεῖον Λεβίδου, 'Αθῆναι. ***Φρίτς***

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πῶς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, 'Αθῆναι